

BINECUVÂNTARE ȘI PREȚUIRE PENTRU TINERII ȚRTOĐOCȘI DIN ÎNTREAGA LUME¹

Cu deosebită bucurie duhovnicească, binecuvântăm pe toți tinerii creștini ortodocși sosiți în aceste zile la Timișoara, orașul reședință al Mitropoliei Banatului, pentru *Întâlnirea Internațională a Tineretului Ortodox (ITO)*. Această întâlnire s-a consacrat, încă de la prima ediție, ca un eveniment al comuniunii, al armoniei, al bucuriei și al cultivării relațiilor interortodoxe. Întrunirea presupune participarea grupurilor de tineri ortodocși la slujbe, activități recreative, conferințe și ateliere educaționale. În anul 2023, orașul de pe Bega este și *Capitală Europeană a Culturii*, alături de orașele Eleusina și Veszprém.

Banatul istoric a fost de-a lungul timpului un adevărat creuzet, unde conviețuiesc peste 30 de comunități culturale și religioase diferite, cele mai numeroase fiind: români, germani, maghiari, sârbi, croați, italieni, spanioli și bulgari. Prin buna lor învecinare, aceste comunități s-au influențat reciproc, oamenii s-au deprins să învețe unii de la alții și astfel să trăiască în armonie și să construiască împreună un mediu favorabil pentru toți. Această imagine culturală și religioasă reprezintă una dintre valorile specifice Timișoarei, încă de la fondarea ei și până în prezent.

Atestată documentar în surse medievale din secolele XI și XII, Timișoara a fost în secolul XIV cetatea de scaun a lui Carol Robert de Anjou, iar în secolul XV reședința lui Iancu de Hunedoara. Între anii 1552-1716, Timișoara se află sub stăpânire otomană, pentru ca în anul 1716 să fie cucerită de armatele lui Eugeniu de Savoia. Prin *Diploma* din 21 decembrie 1781, emisă de împăratul Iosif al II-lea, Timișoara dobânda statutul privilegiat de *Oraș Liber Regesc*. În anul 1919, Timișoara se va regăsi în regiunea Banat, care se unește cu România, pentru ca în anul 1989 să devină primul oraș liber de comunism din România, aici

începând Revoluția din Decembrie, care a condus la îndepărtarea regimului comunist ateu.

Între *Întâlnirea Internațională a Tineretului Ortodox* și desemnarea orașului Timișoara drept *Capitală Europeană a Culturii 2023* există o strânsă legătură, având ca valoare centrală contribuția adusă de oameni în comunitatea pe care o formează împreună. Evenimentele culturale asociate *Capitalii Europene a Culturii Timișoara 2023* au ca motto un îndemn sugestiv: „Luminează orașul prin tine!”, cu scopul de a evidenția modul în care oamenii pot contribui la realizarea binelui comun, împărtășindu-și unii altora valori, învățând să se respecte reciproc și

¹ Mesajul Preafericitului Părinte DANIEL, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, cu prilejul *Întâlnirii Internaționale a Tineretului Ortodox* (31 august – 3 septembrie 2023, Timișoara).

să preia cu discernământ unii de la alții lucruri care îi ajută să progreseze.

Organizarea *ITO* în contextul anului 2023, declarat de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române ca *An omagial al pastorației persoanelor vârstnice*, reprezintă o bună ocazie pentru evaluarea activităților desfășurate până în prezent, dar și pentru proiectarea altora noi, în perspectiva intensificării misiunii tinerilor în viața Bisericii. Prin tinerii ei, Biserica este chemată să-și înnoiască programul pastoral cu privire la persoanele vârstnice, să implementeze metode misionare actuale, apropiindu-se mai mult de nevoile și așteptările bătrânilor. *Concomitent, trebuie continuată creșterea și educarea adolescenților, în vederea protejării persoanelor vârstnice, pentru a nu le abandona în centre de asistență, deoarece tinerii și persoanele în vârstă au nevoie unii de ceilalți: bătrânii au nevoie de o consolare și de un cuvânt de încurajare, iar tinerii au nevoie de înțelepciunea, răbdarea și puterea de rugăciune a bătrânilor.*

În acest sens, ne sunt cunoscute și apreciem în mod deosebit activitățile de voluntariat organizate de tineri în folosul persoanelor vârstnice, care nu mai au pe nimeni, prin susținerea unor acțiuni umanitare, precum: asigurarea cumpărăturilor de strictă necesitate, sprijin material și emoțional, consiliere psihologică și alte servicii de îngrijiri la domiciliu, aducând prin toate acestea alinare, încurajare și speranță.

Angajarea tineretului în lucrarea filantropică a Bisericii este astăzi o necesitate și un semn

al faptului că Biserica folosește libertatea spre slava lui Dumnezeu și mântuirea oamenilor. Cooperarea tinerilor ortodocși din diferite Biserici, atât la intensificarea vieții spirituale, cât și la dezvoltarea diaconiei sociale, filantropice, va întări și mai mult comuniunea ortodoxă și va da mai mult curaj Bisericii întregi, de a mărturisi ortodoxia credinței prin ortopraxia faptelor bune.

Pentru dumneavoastră, dragi tineri, modele de formare și de bună viațuire creștină sunt în primul rând Hristos-Domnul și sfinții Lui, care au mărturisit și au trăit deplin credința Bisericii în viața lor și au reușit să învingă, prin înțelepciunea și smerenia lor, patimile egoiste, greutățile vieții și propriile neputințe. Având nădejde în ajutorul lui Hristos și al sfinților Lui, vă întâmpinăm cu îndemnul de a spori mereu în credință și în fapte bune, cultivând iubirea de Dumnezeu și de aproapele, în orice vreme și în orice loc.

Vă dorim să petreceți zile binecuvântate în Timișoara, oraș istoric, cultural și academic, iar apoi să vă întoarceți cu bine în familiile voastre, purtând în suflete bogăția spirituală a comuniunii frățești ortodoxe și a prieteniei.

Ne rugăm Preasfintei Treimi, Maicii Domnului și tuturor sfinților să vă dăruiască ani mulți și fericiți, cu sănătate și mântuire, pace și bucurie, sporind mereu în fapte bune, spre slava lui Dumnezeu și spre binele oamenilor!

Cu părintești binecuvântări,

† DANIEL,
PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

PRIETENIA LUI HRISTOS ȘI AI BANATULUI

Hristos Domnul i-a trimis pe Apostoli la propovăduire pentru a răspândi cuvântul Evangheliei la toate neamurile (cf. Matei 28, 19) și în final să facă din minunata Planetă albastră o singură Patrie creștină.

Aici, la Timișoara, vom fi pentru câteva zile din mai multe patrii. Cetatea de pe râul Bega va fi în această perioadă Patria tinerilor creștini ortodocși. Și-L vom ruga pe Domnul Iisus Hristos să vie în această împărăție a tinerilor, în care să facem voia Sa.

Știm că Mântuitorul ne pregătește locaș Sus, în Cer: „Mă duc să vă gătesc loc” (Ioan 14, 2). Cuvântul Lui s-a împlinit și se va împlini. Rămâne să ne ținem și noi de cuvânt și să-I pregătim aici, pe pământ, o Patrie creștină, în care să împărătească El, în duhul păcii și al iubirii Sale nemărginite.

Iubiți tineri,

Biserica este Patria lui Hristos, o patrie a inimilor care Îl primesc pe Fiul lui Dumnezeu în lăuntru lor; o patrie a prietenilor lui Hristos.

Sfântul Ioan Evanghelistul a fost unul dintre Apostolii care au auzit aceste cuvinte rostite de Hristos Domnul: „Voi sunteți prietenii Mei dacă faceți ceea ce vă poruncesc. De acum nu vă mai zic slugi, că sluga nu știe ce face stăpânul său, ci v-am numit pe voi prieteni, pentru că toate câte am auzit de la Tatăl Meu vi le-am făcut cunoscute. Nu voi M-ați ales pe Mine, ci Eu v-am ales pe voi (...). Aceasta vă poruncesc: Să vă iubiți unul pe altul” (Ioan 15, 14-17). Iată dimensiunea și substanța prieteniei pe care ne-o propune Hristos: împlinirea cuvântului Evangheliei și iubirea față de semenii noștri.

Au fost și sunt legate multe prietenii în societatea umană, dar unele au fost realizate pe baza unor interese și nu toate au avut un final fericit. Iisus Hristos ne oferă prietenia Sa pe veșnicie. El spune că ne-a ales pe noi să-I fim prieteni. Când?! În Taina Sfântului Botez, de atunci Hristos ne oferă prietenia Sa curată, sinceră, iubitoare și jertfelnică.

Iubiților, să aveți cât mai mulți prieteni

în această viață, dar să nu trădați niciodată prietenia cu Iisus Hristos și cu Sfinții Săi. Hristos a murit pe Cruce pentru prietenii Săi, pecetluind cu Sângele Sfânt prietenia dintre El și prietenii Săi.

Dragi tineri,

Mândria este un mare păcat, dar, de această dată vă spun: Fiți mândri că v-a ales Hristos să-I fiți prieteni. Spuneți tuturor semenilor voștri că sunteți prieteni cu Iisus Hristos.

În aceste zile, aici, la Timișoara, de oriunde ați venit, din țară sau din orice altă parte a lumii, aș dori să legați o prietenie binecuvântată de Hristos cu tinerii din Banat, Țara spicelor de grâu. Bunul Dumnezeu să binecuvânteze această prietenie sfântă care să rămână veșnică prin harul Sfântului Duh!

Hristos zice: „Voi sunteți prietenii Mei” (Ioan 15, 14). Aceste cuvinte nu au fost rostite de Hristos în cele mai faste clipe din viața Sa pământească. I Se pregătea prinderea în Ghetsimani și totuși

în acele momente grele Hristos leagă prietenie sfântă cu noi, ne eliberează din starea de slugi, ne trece în rândul prietenilor Săi și apoi Se roagă pentru noi să nu pierim niciunul: „Dintre cei pe care Mi i-ai dat, n-am pierdut pe niciunul” (Ioan 18, 9).

La Cina cea de Taină ni Se dă ca Pâine a vieții: „Eu sunt Pâinea cea vie care S-a pogorât din cer. Cine mănâncă din Pâinea aceasta viu va fi în veci” (Ioan 6, 51), iar apoi ne ridică la cel mai înalt rang pe care-l poate avea omul: de la rob, la prieten al lui Dumnezeu. De acum, în calitate de prieten, ești casnic al lui Dumnezeu, trăiești în aceeași Casă, în aceeași Împărăție a bucuriei, împreună cu Dumnezeu.

Iubiții mei,

A rânduit Dumnezeu să trăim fiecare într-o țară, pe care vă îndemn să o iubiți, însă trebuie să trăim în ea ca fiind călători spre Țara de Sus a iubirii. Aș dori ca prietenia noastră în Hristos să stea la temelia relațiilor dintre popoarele din care provenim fiecare dintre noi; să stea la baza prieteniei între toate popoarele lumii.

Să rămânem fiii credincioși ai neamului și ai țării din care suntem, dar să nu uităm ai cui prieteni pe veșnicie ne-am legat a fi. Nu trădați niciodată această prietenie cu Iisus Hristos.

Tinerilor,

Voi sunteți icoana vie de mâine a Bisericii lui Hristos, Mireasă Lui: „Și am văzut cetatea sfântă, noul Ierusalim, pogorându-se din cer, de la Dumnezeu, gătită ca o mireasă împodobită pentru mirele ei” (Apocalipsa 21, 2).

Fiți alături de preoții din parohiile voastre, implicându-vă în toate activitățile desfășurate în parohie. Fiți alături de cei în suferință, de cei singuri și vârstnici, zidindu-vă parohia de mâine. Legați rănilor celor care sunt în dureri și-n mari încercări.

Întăriți-vă cu harul Duhului Sfânt și fiți pregătiți să răspundeți marilor provocări din societatea contemporană. Mereu apar noi ideologii și religii, dar nu de Sus, așa cum este

religia noastră adusă de Sus de Hristos Domnul. Nu ignorați știința, căci prin oamenii care o slujesc Dumnezeu Își descoperă o parte din tainele creației.

Să alungăm ura și discordia din lume și să mergem până acolo încât să împlinim porunca lui Hristos: „Iubiți pe vrăjmașii voștri, binecuvântați pe cei ce vă blestemă, faceți bine celor ce vă urăsc și rugați-vă pentru cei ce vă vatămă și vă prigonesc, ca să fiți fiii Tatălui Celui din ceruri” (Matei 5, 44-45).

Societatea contemporană este azi dezbinată, sunt atâtea factori și vectori care dezbină societăți și popoare. Credem că, răspunzând chemării lui Hristos de a fi prietenii Lui, putem contribui la asanarea morală a societății în care trăim. Învățătura lui Hristos unește, nu dezbină, îi face pe oameni să fie prieteni unii cu alții. Nu refuzați prietenia cu Iisus Hristos. Mântuitorul a vrut să fie prieten și cu Iuda, dar acesta a refuzat: „Prieten, pentru ce ai venit?” (Matei 26, 50) Hristos nu are vrăjmași, ci doar prieteni.

Să ne bucurăm și să-I mulțumim lui Hristos că ne-a chemat să-I fim prieteni, căci mult și-au dorit și profeții din Vechiul Testament să fie prieteni cu Dumnezeu: „Domnul însă grăia cu Moise față către față, cum ar grăi cineva cu prietenul său” (Ieșire 33, 11). Iar în Cartea Iov se spune: „O, de-ar fi îngăduit omului să stea de vorbă cu Dumnezeu cum stă de vorbă un om cu prietenul său!” (Iov 16, 21) Și despre Avraam: „Și a crezut Avraam lui Dumnezeu și i-a socotit lui ca dreptate și a fost numit prieten al lui Dumnezeu” (Iacov 2, 23).

Cei care cred în Evanghelia lui Hristos vor rămâne prietenii Lui.

Prietenia alungă singurătatea și izolarea. Paradoxal, cu cât suntem mai mulți pe pământ, acesta pare a fi tot mai pustiu, oamenii trăiesc din ce în ce mai singuri. Prietenia în Hristos poate vindeca această rană modernă a singurătății.

Rog pe Mântuitorul nostru Iisus Hristos să binecuvânteze prietenia dintre tinerii din Banat și tinerii iubitori de Hristos din lumea întreaga!

† IOAN,
MITROPOLITUL BANATULUI

VOCEA TINEREȚII – VOCEA PRIETENIEI

Dragi tineri,

Întâlnirea Internațională a Tineretului Ortodox, eveniment ajuns deja la ediția a VII-a, constituie un bun prilej de a celebra comuniunea, regăsirea,

explorarea și, mai ales, credința care unește. Când toate acestea au loc într-un oraș precum Timișoara, un oraș al pluralității culturale, al tradiției purtătoare de istorie și mai ales al curajului și sacrificiului, bucuria întâlnirii este cu atât mai mare.

Sunteți aici pentru a pune în valoare una dintre cele mai puternice trăsături ale unei

generații tinere: aceea de a avea o voce. Este o voce nu doar a idealurilor, a dorințelor, a unei anumite perspective asupra lumii, ci și o voce care vorbește despre valori, principii și libertăți. Uneori, în vremuri întunecate, mesajul acestei voci poate părea fragil, copleșit de zgomotul lumii și lipsit de speranță. Dar o voce tânără trebuie să existe, mai ales în astfel de timpuri. Tinerii care au strigat „Libertate!” pe străzile Timișoarei au fost auziți dincolo de șuierul gloanțelor, iar ecoul crezului lor poate fi ascultat și astăzi. Trebuie să fie ascultat și astăzi!

Tinerețea este vârsta marilor întâlniri, a marilor experiențe, după cum, în egală măsură, este vârsta la care ne consolidăm valori și principii. Este perioada în care trăsături pe care le dobândim în mod natural în familie și societate, ni le facem crezuri care ne vor ghida pe tot parcursul vieții.

Tinerețea este, de asemenea, vârsta marilor descoperiri în planul afectiv și în cel intelectual; este clipa de conturare a marilor speranțe, de căutare a vocației, de formare a personalității. Dar este, din păcate, și vârsta deziluziilor și a experiențelor delicate. În această lume, cu multe provocări și cu multiple drumuri, sunteți permanent în situația

de a alege, de a lua decizii. De aceea, aveți nevoie de curajul pe care îl oferă iubirea necondiționată și libertatea nedisimulată oferite ca daruri tinerilor de către Dumnezeu.

Tema acestei întâlniri, „Voi sunteți prietenii Mei” (Ioan 15, 14), cuprinde unul dintre cele mai încurajatoare cuvinte adresate de Mântuitorului Iisus Hristos ucenicilor Săi. Nicicând cuvântul „prietenie” nu va fi mai cuprinzător de înțelesuri și purtător de căldură decât la această vârstă la care majoritatea dintre voi vă aflați. Este semnificativ faptul că Domnul Iisus Hristos i-a numit pentru prima dată prieteni pe apostoli la încheierea misiunii Sale pe pământ, înainte de Pătimire și Înviere. Imediat după întâlnirea de la Cina cea de Taină, în cuvântul de despărțire, El îi ridică de la statutul de ucenici, la cel de prieteni. Învățăm din acest episod biblic că prietenia nu este o doar o simplă relație socială, ci reprezintă o alegere și o chemare. Prietenia, probată de timp și fidelitate, de valori și perspective comune, îl cunoaște pe cel de lângă tine ca *alt eu*. Pavel Florenski, teolog și filosof, într-o scrisoare despre prietenie, scria că pentru un creștin „fiecare om este aproapele său dar nici pe departe nu-i sunt toți prieteni”. Prietenia nu poate fi o formă de deghizare, nu se poate mima sau imita; ea ține de criteriile inimii. Nu doar întâlnirile conjuncturale, impresiile și sărbătorile vieții îl recomandă pe prieten, ci el se raportează la întreaga realitate a vieții. Termenul „prieten” are ceva sfânt, care nu permite profanarea prin supralicitare, cu atât mai puțin prin multiplicare în listele rețelelor sociale.

Stresul cotidian al lumii vă poate neliniști atunci când trebuie să luați decizii capitale, să alegeți drumul pe care să mergeți. În astfel de momente, având ca valoare fundamentală sacralitatea prieteniei în credință, să aveți curajul de alege drumul sigur și sănătos al bucuriilor foarte rare, care ne desăvârșesc; al valorilor care nu se socotesc în prețuri; al tradiției veritabile; al memoriei conservate din generație în generație. Voi, tinerii ortodocși, ați ales în aceste zile să participați la acest pelerinaj al mărturisirii. Rolul nostru, al celor care privim către voi cu admirație și încredere, este să vă reamintim scopul înalt al vieții, să vă prețuim entuziasmul, să vă ocrotim idealurile, să vă dăm cuvântul pentru ca vocea tinereții să exprime mai clar, peste timp, valoarea unității în credință și iubire, adică a prieteniei autentice!

**CIPRIAN-VASILE OLINICI,
SECRETAR DE STAT PENTRU CULTE**

MITROPOLIA BANATULUI – FILE DE ISTORIE

Preot dr. Ionel Popescu

Vatră strămoșească de credință, cultură și spiritualitate creștin-ortodoxă, Banatul a fost și este pământ românesc, istoria sa atât de frământată fiind legată organic de istoria țării noastre.

Zecile de vestigii paleocreștine, unele datând din veacurile II-III d.Hr. și din cele imediat următoare, studiile și cărțile publicate de istorici și cercetători grăiesc despre răspândirea, de timpuriu, a Evangheliei pe aceste plaiuri binecuvântate. Noua religie a fost binevestită și în Banat prin ostașii creștini din armata română, prin negustorii și coloniștii care o însoțeau și prin misionarii veniți din sudul Dunării.

Baptisteriul de la Cenad, databil în secolul al IV-lea, atașat, probabil, unei biserici catedrale, unde rezida un ierarh și propovăduirea Sfântului Niceta de la Remesia († 414) în nordul Dunării, acreditează ideea că, în secolele IV-V, creștinismul era consolidat, deja, în rândul populației daco-romane bănățene.

Viața bisericească din Banat s-a aflat, o vreme, sub oblăduirea episcopatelor din sudul Dunării: Singidunum, (Belgrad), Viminacium, Aquae, Sirmium, Justiniana Prima, apoi s-a bucurat de sprijinul voievozilor locali Glad, ctitorul bisericii episcopale Haran sau Horom, din cetatea sa și Ohtum, ziditorul unei mănăstiri, pe la anul 1002, de tip vasilian, în cetatea sa de reședință, Morisena (Cenad), cu hramul „Sfântul Ioan Botezătorul”, unde viețuiau un egumen și „monahi greci”, adică ortodocși.

La anul 1020 era atestat un „castru episcopal” la Dibiskos (Timișoara de azi), subordonat canonic Arhiepiscopiei de Ohrida (Macedonia).

După o perioadă de prigonire a „schismaticilor” ortodocși români din Banat, centrul bisericesc eparhial al Timișoarei a funcționat la Mehadia, unde scaunul episcopal apare în documente la anul 1370.

De la anul 1000 și până după invazia mongolă din 1241/42, în Banat, în Transilvania, în estul Ungariei, în stânga Tisei și în regiunile vecine ființau circa 600 de mănăstiri, din care 400 au fost identificate.

Un document papal din anul 1204 amintește numeroasele mănăstiri „grecești”, adică ortodoxe, din părțile Șemlacului, singura rămasă până ani fiind Săraca, Șemlacu Mic.

Documentele străvechi atestă existența mitropolitelor bănățeni Varlaam, Isaia și Mihail, iar la Lipova, Daniil, în cea de-a doua jumătate a secolului al XV-lea.

Aflat sub stăpânire străină, Banatul a intrat, din anul 1401, sub jurisdicția canonică a mitropolitului

Ungrovlahiei sau Țării Românești, în calitate sa de „exarh a toată Ungaria și al Plaiurilor”.

Legăturile românilor ortodocși din Banat cu frații din Țara Românească și Moldova au continuat, de-a lungul veacurilor, prin monahii veniți de peste munți în mănăstirile noastre și prin intermediul cărților de cult din Țara Românească și Moldova descoperite în mănăstirile bănățene.

Informații sigure despre existența unor ierarhi în Banat avem de la anul 1552. În acel an este atestat la Timișoara „un conducător al ortodocșilor”, cum glăsuiește documentul, iar la Lipova, în luptele cu turcii, a fost omorât episcopul locului.

La începutul veacului al XVII-lea, eparhia Timișoarei, având rang de mitropolie, a fost păstorită de Neofit (1608-1613), urmat de Sfântul Ierarh Iosif cel Nou de la Partoș, cu slujirea între anii 1643-1653, cel mai însemnat ierarh din istoria eparhiei noastre și de mitropolitul Vasile, atestat documentar la anul 1692.

În secolul al XVIII-lea, majoritatea ierarhilor care au păstorit eparhiile bănățene erau sârbi. Viața bisericească din secolele XVI-XVII a fost afectată de stăpânirea turcilor, care au distrus multe biserici și în locul lor au ridicat moschei, și apoi de uniatismul agresiv, susținut de autoritățile imperiale habsburgice.

În prima jumătate a secolului al XIX-lea acțiunile românilor bănățeni, clerici și mireni deopotrivă, vor avea ca scop principal separarea ierarhică de Biserica sârbă și numirea unor episcopi români în Banat.

Problema emancipării Bisericii Ortodoxe din părțile Banatului a fost dezbătută și în cadrul mișcărilor revoluționare care au avut loc în Banat, în anii 1848-49. Obiectivul principal avut în vedere la toate adunările românilor de la Arad, Pesta și Lugoj au fost ca „mitropolia ce funcționase încă mai demult în provincia istorică Banat să fie readusă la viață” și aceasta să-și redobândească „obicinuitul său mitropolit românesc”.

La consfătuirea ce a avut loc tot la Lugoj, în anul 1849, bănățenii au cerut ca în platforma de revendicări să se introducă și numirea unui patriarh pentru românii greco-ortodocși din Imperiul Habsburgic.

Revoluția a fost, însă, înfrântă și peste 70 de preoți greco-ortodocși români au fost suspendați și judecați, trei fiind umiliți public în Piața Unirii din Timișoara.

La anul 1864 a fost reînființată Mitropolia de la Sibiu, cu episcopiile sufragane de la Arad și Caransebeș, înființate din anul 1865, cu acest prilej având loc și despărțirea de ierarhia sârbească. S-a

solicitat și atunci, ca și în anul 1868, reînființarea Centrului ecclesial al Timișoarei.

Idealul pentru care au suferit și au luptat preoții și alte personalități ale vieții bisericești, culturale, sociale și politice din Banat s-a împlinit abia la 8 noiembrie 1939, când a fost emis decretul-lege de reînființare a eparhiei Timișoarei. Prin acest document a fost reparată o mare nedreptate istorică, iar orașului Timișoara i s-a recunoscut importanța cuvenită în cadrul vieții bisericești a românilor ortodocși.

La data de 12 iunie 1940, Congresul Național Bisericesc l-a ales pe episcopul Caransebeșului, Vasile Lazarescu, fiu al eparhiei nou înființate, în demnitatea de episcop al Timișoarei, însă instalarea sa a avut loc abia la 25 martie 1941.

Episcopul Vasile Lazarescu, susținut de forurile eparhiale, s-a îngrijit de finalizarea lucrărilor de construire a catedralei, care a fost sfințită la 6 octombrie 1946, de către patriarhul Nicodim, în prezența Regelui Mihai I al României. Deși vremurile erau tot mai grele, în timpul păstoririi sale, la 24 aprilie 1947, episcopia Timișoarei a fost ridicată la rangul de arhiepiscopie și apoi de mitropolie, la 24 septembrie 1947.

La 26 iunie 1948, Episcopia Aradului trece sub jurisdicția Mitropoliei Banatului.

În componența actuală a Mitropoliei Banatului intră, așadar, eparhiile: Arhiepiscopia Timișoarei, Arhiepiscopia Aradului și Episcopia Caransebeșului.

Un moment important din viața bisericească a Arhiepiscopiei Timișoarei a avut loc în zilele de 5-8 octombrie 1956, când au fost organizate solemnitățile de canonizare a Sfântului Ierarh Iosif cel Nou de la

Partoș, ridicat la treapta sfințeniei prin hotărârea Sfântului Sinod din 28 februarie 1950.

Sfântul Sinod, întrunit în ședință solemnă la Timișoara, prezidată de către patriarhul Justinian, a proclamat canonizarea Sfântului Iosif cel Nou de la Partoș, tomosul de canonizare fiind citit duminică, 7 octombrie 1956, în prezența a peste 10.000 de credincioși și a sute de preoți. Racla cu moaștele Sfântului a fost așezată atunci pe un postament situat în dreapta pronaosului catedralei, unde se află și astăzi.

Urmașul mitropolitului Vasile Lazarescu la cârma Arhiepiscopiei Timișoarei și a Mitropoliei Banatului a fost episcopul Aradului, Nicolae Corneanu, ales de Colegiul Electoral Bisericesc la data de 17 februarie 1962 și instalat de patriarhul Justinian, la 4 martie 1962.

Profesor de Teologie la Caransebeș, secretar și consilier la Timișoara, profesor la Institutul teologic de la Sibiu, episcop al Aradului, mitropolitul Nicolae Corneanu a fost membru de onoare al Academiei Române și membru al Uniunii Scriitorilor din România. Fostul Chiriarh a publicat zeci de volume, studii, articole, traduceri, cărți de popularizare a credinței și lucrări patristice care l-au făcut cunoscut în țară și peste hotare. Patrolog cunoscut și recunoscut, el a tradus „Scara” Sfântului Ioan Scărarul (Sinaitul), care a fost publicată, până acum, în peste zece ediții.

Înaltpreasfinția Sa Ioan Selejan, Arhiepiscop onorific al Episcopiei Covasnei și Harghitei, fost stareț la mănăstirea Lainici și Superior al Așezămintelor românești din Israel, unde a urmat cursuri de doctorat în Studii Biblice, Egiptologice și Orientalistică, a fost ales de către Sfântul Sinod în demnitatea de Arhiepiscop al Timișoarei și Mitropolit al Banatului, la data de 16 decembrie 2014. Întronizat la 28 decembrie 2014, de către Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, însoțit de mai mulți membri ai Sfântului Sinod, Părintele Mitropolit Ioan, ostenește pentru ridicarea de biserici, capele, paraclise și case parohiale, de așezăminte filantropice, bisericești și laice (de stat ori particulare), sprijină unitățile medicale și colaborează îndeaproape cu filiala locală a Academiei Române, cu Universitățile Timișoarei și ale Aradului, cu liceele și școlile județului nostru.

Prin implicarea Înaltpreasfinției Sale, Facultatea de Teologie beneficiază de un sediu nou, înzestrat cu paraclis și bibliotecă, iar Liceul teologic „Sfântul Ierarh Antim Ivireanul” a fost transformat în școală confesională și integrată în rețeaua învățământului de stat.

Activitatea filantropică a Mitropolitului Ioan însumează construirea, reconstruirea ori cumpărarea de case pentru credincioșii nevoiași, pentru familiile cu mulți copii, între care și foști deținuți, donarea de aparatură și echipamente medicale spitalelor, donarea de alimente către cantinele sociale, pentru penitenciarul din oraș și pentru așezămintele speciale de copii și vârstnici din eparhia noastră.

CATEDRALA MITROPOLITANĂ DIN TIMIȘOARA - ALTAR DE CREDINȚĂ ȘI COMUNIUNE

Diacon prof. dr. Răzvan Emanuel Fibișan

Dorința înființării unei comunități parohiale în centrul orașului Timișoara i-a animat, încă din 1920, pe membrii comitetului de inițiativă pentru înființarea unei parohii greco-ortodoxe române în Timișoara-Cetate, convinși fiind că, „prin înființarea unei comunități bisericești în centrul orașului, viața românească va câștiga un foarte important factor moral, cultural și național”. La solicitarea Comitetului parohial Timișoara-Cetate din 15 martie 1923, Consiliul orășenesc Timișoara donează, cu „drept de posesiune și proprietate absolută pentru toate timpurile”, terenul pe care este amplasată actualmente catedrala, în suprafață de „5 jughere și 910 stânjeni pătrați”, adică 32.120 mp.

Cu timpul, această comunitate spirituală s-a dovedit a fi un adevărat germene care a dus la înființarea Episcopiei Ortodoxe din Timișoara, apoi la înălțarea Episcopiei la rang de Arhiepiscopie și, în cele din urmă, la reînființarea Mitropoliei Banatului. De exemplu, în Gramata Patriarhului Nicodim Munteanu, din 15 octombrie 1947, prin care se reînființează vechea Mitropolie a Banatului, sunt menționate și apreciate repetatele cereri și stăruințe ale tuturor credincioșilor bănățeni, pentru înființarea Mitropoliei Banatului cu scaunul în orașul Timișoara, cereri și stăruințe pornite din cugete curate, în scopul sporirii credinței și întăririi unității sufletești a tuturor fiilor duhovnicești de pe frumoasele plaiuri bănățene, care au dat dovadă îndestulătoare de păstrători ai dreptei credințe și a datinilor în Biserica lui Hristos². Mica comunitate spirituală de la început a crescut în timp, făurind lucruri mărețe atât pentru bănățeni, cât și pentru întreg neamul românesc.

Dar, pentru început, să vedem care au fost reperele istorice ale edificării acestui lăcaș de închinare, context ce ne oferă prilejul să observăm că bănățenii, împotriva vremurilor deloc prielnice, au surmontat orice obstacol, dăruind urmașilor lor și lui Hristos, Arhiereul Cel veșnic, o prefrumoasă biserică, inclusă astăzi în lista monumentelor istorice din România.

După mulți ani de frământări și eforturi conjugate, începând cu data de 16 Martie 1936³, când încep lucrările

1 A se vedea Procesului-Verbal, luat în ședința de constituire a comitetului de inițiativă pentru înființarea unei parohii greco-ortodoxe române în Timișoara-Cetate, în Pr. dr. Ioan Bude, *Din istoricul parohiilor ortodoxe române timișorene*, Editura Învierea, Timișoara, 2007, pp. 31-37

2 I. D. Suciș și R. Constantinescu, *Documente privitoare la istoria Mitropoliei Banatului*, vol. II, p. 1030.

3 Cf. *Cronici Parohiei Ortodoxe Române din Timișoara-Cetate de la înființare ca unitate de sine stătătoare (27 Martie 1921) până la 1 Iulie 1962*, în Pr. dr. Ioan Bude, *Din istoricul parohiilor ortodoxe române timișorene*, p. 196.

de săpături pentru noul așezământ bisericesc din zona centrală a cetății Timișoarei, „monumentul material și spiritual, falnic și impunător, de la marginile apusene ale României Mari, înaintea căruia să se plece, cu smerenie, nu numai românilor, ci și fiii națiunilor de altă limbă și altă lege”, începe să se concretizeze. După finalizarea fundației, la 20 Decembrie 1936, Preasfințitul Părinte dr. Andrei Magieru, Episcopul Aradului, însoțit de protopopul Patrachie Țiucra și de alți preoți, în prezența reprezentanților tuturor autorităților civile și militare, a săvârșit slujba de sfințire a pietrei de temelie, așezând în acel perimetru, conform tradiției Bisericii Ortodoxe, o cruce de lemn și un act comemorativ⁴.

La aproximativ patru ani (9 Iulie 1940), când s-a făcut recepția definitivă a lucrărilor de construcție, catedrala a devenit, datorită siluetei elansate, frumuseții arhitectonice, melanjului de stiluri și ornamentelor corespunzătoare stilului moldovenesc, care reprezintă o fericită sinteză între stilul gotic și cel bizantin, inconfundabilă în întreg spațiul românesc și, totodată, una dintre cele mai cunoscute peceti de imagine ce a marcat urbea de pe Bega, putând fi văzută de la mulți kilometri din afara localității. La edificarea și înfrumusețarea monumentalului lăcaș de cult din capitala Banatului și-au adus contribuția oficialități, avocați, doctori, ingineri, clerici, oameni de cultură, toți fiind, nu numai implicați, cu trup și suflet, în acest măreț ideal al românilor ortodocși timișoreni, ci și conștienți de faptul că, un asemenea altar de credință înălțat la Timișoara va încheia comunitatea din centrul orașului, iar viața românească va câștiga un important factor moral, cultural și național⁶.

După cel de-al Doilea Război Mondial și după îndelungate sacrificii, zelul credincioșilor timișoreni a fost răsplătit. În Duminica din 6 Octombrie 1946, după 11 zile de la recepția lucrărilor de pictură în tehnica: frescă, tempera și ulei (25 Septembrie 1946), cel mai mare edificiu religios, de la acea vreme, din România a îmbrăcat veșmântul sfințeniei, fiind, astfel, redat cultului pentru care a fost destinat.

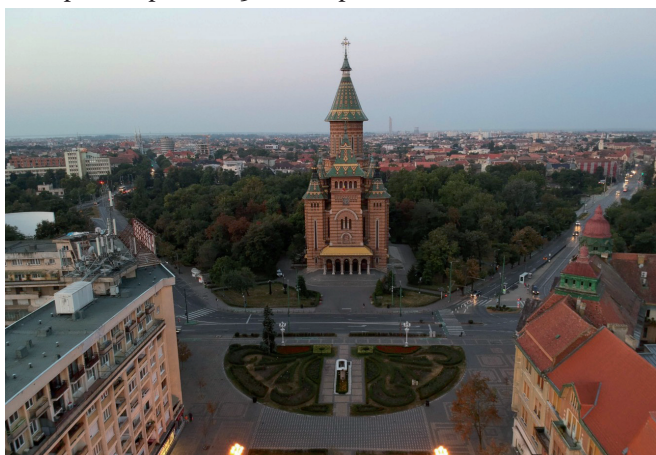
4 Procesului-Verbal, luat în ședința de constituire a comitetului de inițiativă pentru înființarea unei parohii greco-ortodoxe române în Timișoara-Cetate, în Pr. dr. Ioan Bude, *Din istoricul parohiilor ortodoxe române timișorene*, pp. 31-37.

5 I. D. Suciș, Doina Niculescu, Viorel Gheorghe Țigu, *Catedrala Mitropoliei Banatului*, Editura Mitropoliei Banatului, Timișoara, 1979, p. 68.

6 Cf. Procesului-Verbal, luat în ședința de constituire a comitetului de inițiativă pentru înființarea unei parohii greco-ortodoxe române în Timișoara-Cetate, în Pr. dr. Ioan Bude, *Din istoricul parohiilor ortodoxe române timișorene*, p. 32.

Arhitectura

Pentru conceptul deosebit al catedralei, proiectantul a luat drept modele elementele specifice arhitecturii religioase din epoca domnitorului Ștefan cel Mare și Sfânt, dar într-o manieră amplificată și vizând alte proporții, pe cele ale bisericilor din Țara Românească, îmbinate cu elemente tradiționale din arhitectura religioasă a Transilvaniei și a Banatului și cu cele specifice arhitecturii bizantine. Această grandioasă biserică se întinde pe o suprafață construită de 1.542 mp cu lungimea de 62,98 m, lățimea de 31,98 m și înălțimea totală de 90,5 m, volumetria situându-se în jur de 50.000 mc. Suprafața accesibilă credincioșilor este de 1.084 mp, putând astfel să cuprindă până la 5000 de persoane.

Exteriorul Catedralei este realizat din cărămidă aparentă, de culoare roșie și galben-portocalie, îmbinată cu discuri smălțuite și firide pictate, asemănătoare celor existente la bisericile moldovenești (toate provenind de la fabrica de ceramică din Jimbolia). Soclul, coloanele și ramele exterioare ale ferestrelor sunt din piatră de Banpotoc. Biserica are 11 turnuri acoperite cu țiglă smălțuită, fabricată tot la Jimbolia (pe fondul țiglelor se disting cele trei culori ale drapelului național). În vârful turelor sunt așezate o serie de elemente decorative: șase cruci, trei „mitre” arhieresti și șase „capete” de cruci. Crucea cea mai mare, așezată pe turla de pe cupola Pantocratorului, are înălțimea de 6,90 m, la care se adaugă înălțimea soclului ei de 4,10 m, însumându-se deci înălțimea de 11 m. Crucile au fost confecționate de către firma Iacob Schwab din Timișoara.

Clopoțele, în număr de șapte, în greutate de aproximativ 8000 kg, au fost fabricate de renumitul specialist Anton Novotny din Timișoara, cu material importat din insulele Borneo-Sumatra (Indonezia). Compozitorul Sabin Drăgoi le-a acordat tonalitățile într-o armonie sonoră de înalt rafinament.

Cele 204 ferestre cu deschidere interioară, sunt lucrate din fier forjat, fasonat, cu cercevele duble: 16 dintre ele asigură iluminarea pe cupola principală. Pereții exteriori sunt împodobiți cu 210 firide și aproximativ 4.000 de discuri ceramice smălțuite, după tradiția bisericilor moldovenești.

Planul construcției este specific ortodox: pridvor deschis, pronaos, nartex, solee, altar, dispuse în formă de cruce bizantină. Acestor componente esențiale, li se mai

adaugă alte încăperi și spații adiacente. De o parte și de alta a naosului, de la înălțimea de 7,5 m, se ridică, succesiv, duble galerii laterale (balcoane), pentru credincioșii care participă la serviciile divine.

Deasupra tindei este situat balconul corului, cu deschidere spre naos și cu o capacitate de 150 de persoane. Decorurile interioare, respectiv pilaștrii, capitelurile coloanelor, frizele, balustradele, chenarele, ș.a. au fost realizate de firma Ioan Cristescu din București. Pavimentul Catedralei, din plăci de mozaic, după stilul și coloritul covoarelor bănățene, a fost realizat după un proiect schițat de pictorul Catul Bogdan, recepția finală făcându-se la 12 aprilie 1946.

Lucrările de sculptură și mobilierul aurit formează un capitol aparte în cadrul monumentalului complex al catedralei și au fost executate de mai mulți artiști. Astfel, Ștefan Gajo a realizat: iconostasul, scaunele/stranele arhieresti, cele trei candelabre din lemn de tei, sfeșnicele mari, amvonul și tetrapoadele, începute în primăvara anului 1944 și recepționate, deja, în august 1946. Tâmplăria artistică (29 de uși în două canaturi, 31 uși simple și 128 jețuri de stejar masiv) a fost realizată în atelierul firmei Traian Novac din Timișoara și au fost finalizate la 20 martie 1946. În prima parte a anului 1946 au fost realizate placările la solee (cu marmură de Rușchița), parchetarea, lăcătușeria și vopsitoriile.

Ample lucrări de renovare și de înfrumusețare a Catedralei mitropolitane au fost efectuate și după anul 1990. Astfel, pictura lăcașului de cult a fost desprăfuită (2003-2006), au fost înlocuite treptele intrării principale, cu blocuri masive de piatră naturală tip andezit (2008-2014), s-au realizat aleile perimetrare, placate cu piatră cubică și a fost instalat un sistem modern de iluminat, cu tehnologie led la nivel pietonal. Lucrări importante au fost efectuate la acoperișul Catedralei și la sistemul de evacuare și de colectare a apelor pluviale (2014-2022).

Pictura

Pictura Catedralei mitropolitane este opera reputatului artist plastic timișorean Anastase Demian. Începută în primăvara anului 1940, lucrarea a fost finalizată în septembrie 1946. Execuția picturii s-a făcut în tehnica frescă, tempera, ulei, ferestrele fiind împodobite cu vitralii. Pictura interioară (scene, portrete, decorațiuni) se întinde pe o suprafață totală de 6.000 mp, dintre care: 2.800 mp frescă, 3.200 mp tempera (decorațiuni), respectiv 45 mp icoane pictate în ulei (pe iconostas) și 200 mp gen de vitralii.

În exterior sunt realizați 213 mp frescă (scene și decorațiuni), plus 5,25 mp în mozaic, icoana hramului, lucrare efectuată de pictorul Maria-Laurenția Minulescu (fiica poetului Ion Minulescu) din București. De precizat că, periodic, Anastase Demian a fost ajutat de pictorul Cornel Cenan din Arad. Partea decorativă (frescă și tempera) a tavanelor celor trei pridvoare de la intrarea principală, a fost executată de artistul Ștefan Sklenarik. Pictura Catedralei mitropolitane din Timișoara, opera maestrului Anastase Demian, face parte din marile ansambluri monumentale din țara noastră. Lucrată cu nerv și sensibilitate, într-o manieră neobizantină cu

totul personală, epatează prin decorativismul ei, prin caracterul pronunțat narativ și precizia structurală a compozițiilor (...).

Imensa suprafață pictată impresionează prin „unitate stilistică și dominantă tonală, ceea ce dă întregului ansamblu o copleșitoare măreție”⁷.

În vreme de război

În zilele de 30-31 octombrie 1944, asupra catedralei mitropolitane din Timișoara au fost lansate, de aviația militară germană, șase bombe, însă doar una a explodat. Explozia acesteia a afectat un perete lateral și învelitoarea de la intrările laterale cu țigle smălțuite și țigle solzi, pe o suprafață de 440 mp. De asemenea, au fost afectate ferestrele metalice de la turn, geamurile cu vitralii și cu sticlă obișnuită, pe o suprafață de 140,60 mp, precum și ușile exterioare de stejar.

Dacă și celelalte bombe ar fi explodat, catedrala ar fi fost distrusă în totalitate. Dumnezeu a apărut, însă, lăcașul Său, ierarhul, preoții și credincioșii timișoreni de atunci fiind convinși că au fost martorii unei minuni.

Solemnitatea sfințirii

La 6 octombrie 1946 a avut loc târnosirea monumentalei catedrale a Timișoarei, simbolul ortodoxiei bănățene, de către episcopii din Banat și Ardeal, în frunte cu Patriarhul României Nicodim și mitropoliții Vasile Lazarescu al Banatului și Nicolae Bălan al Ardealului, înconjurați de peste 400 de preoți. Ceremonialul sfințirii s-a desfășurat în prezența Regelui Mihai I al României, a unor înalți demnitari, a oficialităților locale și a unei mulțimi imense de credincioși ortodocși români⁸. Evenimentul a reprezentat un moment istoric național, în deplinătatea sensului. O frescă a vieții bisericești ortodoxe din Banat o reprezintă filele de cronică de la acea vreme, care reflectă solemnitatea evenimentului.

Este apriat faptul că, după consolidarea spiritualității creștin-ortodoxe odată cu reînființarea vechii Episcopii a Timișoarei – 8 Octombrie 1939 – (un adevărat bastion al creștinătății răsăritene la granița de Vest a României;

un principiu de coeziune, de autoritate și de unitate⁹, dar și un factor important pentru românizarea orașului Timișoara¹⁰), dar și după înființarea, prin Decretul – Lege Regal 660 din 30 Decembrie 1944, a unei universități timișorene – Universitatea de Vest – abilitată să ofere programe de studii în domeniile Drept, Litere, Filosofie, Științe, Medicină Umană, Medicină Veterinară, Farmacie și Teologie, sfințirea Catedralei din capitala Banatului a reprezentat cea de-a treia etapă în desăvârșirea spirituală a românilor ortodocși bănățeni.

În grandiosul monument de artă bisericească din capitala Banatului au fost instalați și au slujit chiriarhii bănățeni Vasile Lazarescu (1941-1961) și Nicolae Corneanu (1962-2014). Tot în acest lăcaș mitropolitan au fost hirotoniți Episcopii-vicari ai Arhiepiscopiei Timișoarei: Timotei Lugojanul (1976-1984), azi Arhiepiscopul Aradului; Daniel Lugojanul (4 martie 1990-7 iunie 1990), azi Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române; Lucian Lugojanul (1 octombrie 2000-25 februarie 2006), azi Episcopul Caransebeșului; Daniil Partoșanul (1 martie 2001-12 februarie 2004), fost episcop al Daciei Felix (Serbia) și Paisie Lugojanul, instalat la 19 februarie 2006. De asemenea, la 28 decembrie 2014, a fost instalat cel de-al treilea mitropolit al bănățenilor din vremurile moderne, Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop și Mitropolit Ioan.

Sanctuarul ortodox al românismului bănățean, catedrala Timișoarei și-a deschis porțile la 6 octombrie 1946, pentru tot sufletul dornic de comuniune prin rugăciune cu Dumnezeu, Cel în Treime preamărit. De la sfințirea acestui altar al credinței strămoșești și până astăzi, comuniunea spirituală dintre generațiile succesive de bănățeni este produsă și întreținută perpetuu prin săvârșirea zilnică a Dumnezeieștii Liturghii, prin Sfintele Taine și ierugii și prin toate momentele de rugăciune comunitară și individuală. Mii și mii de bănățeni din fiecare generație vin și-și pleacă genunchii inimii, înălțând rugăciuni către Tronul Preasfintei Treimi pentru biserica de acasă și pentru semenii lor, aducând, în diverse ocazii, prinos de recunoștință ctitorilor și tuturor binefăcătorilor acestei catedrale monumentale a bănățenilor ortodocși.

⁹ Cf. Vasile Bogdan, *Sever Bocu, un destin zbruciat*, Editura Augusta, Timișoara, 1999, p. 227.

¹⁰ Cf. Cererii din 29 Decembrie 1925, înaintată de Emanuil Ungureanu către ministrul cultelor, păstrată, în copie, în APÖRTC, cu titlul de *Document nr. 55*, în Pr. dr. Ioan Bude, *Din istoricul parohiilor ortodoxe române timișorene*, p. 113; Pr. dr. Ioan Bude, *Emanuil Ungurianu. Prinos de cinstire și neuitare*, Editura Învierea, Timișoara, 2009, p. 79.

⁷ I. D. Suci, D. Niculescu, V. Țigu, *Catedrala Mitropoliei Banatului*, Timișoara, 1979, p. 133-134

⁸ I. D. Suci, *Monografia Mitropoliei Banatului*, Editura Mitropoliei Banatului, Timișoara, 1977, p. 234.

30 IULIE, ZIUA ÎN CARE EȘTI CHEMAT SĂ CONȘTIENȚIZEZI VALOAREA PRIETENIEI

Recunoașterea relevanței și importanței prieteniei, ca un sentiment nobil și valoros în viața ființelor umane din întreaga lume, reprezintă baza sărbătorii din 30 iulie adoptată oficial de ONU în 2011, drept Ziua Internațională a Prieteniei.

Prietenia în Noul Testament

În Biserica Ortodoxă, prieteniei îi este acordată o importanță deosebită. Mântuitorul Hristos conferă o însemnătate aparte relației Sale cu prietenii sau casnicii Lui: „Aceasta este porunca Mea: să vă iubiți unul pe altul, precum v-am iubit Eu. Mai mare dragoste decât aceasta nimeni nu are, ca sufletul lui să și-l pună pentru prietenii săi. Voi sunteți prietenii Mei, dacă faceți ceea ce vă poruncesc. De acum nu vă mai zic slugi, că sluga nu știe ce face stăpânul său, ci v-am numit pe voi prieteni, pentru că toate câte am auzit de la Tatăl Meu vi le-am făcut cunoscute. Nu voi M-ați ales pe Mine, ci Eu v-am ales pe voi și

v-am rânduit să mergeți și roadă să aduceți, și roada voastră să rămână, ca Tatăl să vă dea orice-I veți cere în numele Meu. Aceasta vă poruncesc: să vă iubiți unul pe altul” (Ioan 15:12-17).

Omul credincios va rămâne, însă, totdeauna prietenul lui Dumnezeu, pentru că prin lucrarea „faptelor credinței” lui, spune Sfântul Iacob, se împlinește Scriptura, care zice: „Și a crezut Avraam lui Dumnezeu și i s-a socotit lui ca dreptate” și „a fost numit prieten al lui Dumnezeu” (Iacov 2:23). Așadar, din relația cu Dumnezeu devenim prieteni ai lui Dumnezeu, dar și prieteni între noi, lucrând împreună la mântuirea noastră: „Și a zis către ei: Cine dintre voi, având un prieten și se va duce la el în miez de noapte și-i va zice: Prietene, împrumută-mi trei pâini, Că a venit, din cale, un prieten la mine și n-am ce să-i pun înainte, Zic vouă: Chiar dacă, sculându-se, nu i-ar da pentru că-i este prieten, dar, pentru îndrăzneala lui, sculându-se, îi va da cât îi trebuie” (Luca 11:5-8).

Prietenia, temă recurentă în monahismul creștin

Istoria creștinismului păstrează un model de prietenie sfântă, luat ca exemplu: prietenia dintre Sfântul Vasile cel Mare și Sfântul Grigorie de Nazianz. Cei doi sfinți erau compatrioți și au studiat împreună la Cezareea Capadociei, apoi, vreme îndelungată, la Atena. Reîntorși în patria natală au întărit prietenia încheiată în vremea studiilor, prin corespondență și mai ales prin împreună-viețuire și tovarășie de muncă fizică și comune îndeletniciri sufletești înalte, în mănăstirea condusă de Sfântul Vasile, în Pont. Astfel, Grigorie de Nazianz, făcând apel la Aristotel (asertiunea aparținând lui Aristotel e consemnată de Diogenes Laertios, Despre viețile și doctrinele filozofilor, „Aristotel” 9: „Dragostea e compusă dintr-un singur suflet care locuiește în două corpuri diferite), descrie prietenia sa cu Vasile cel Mare drept „două corpuri cu un singur spirit” (Cuvântarea sa de la înmormântarea Sfântului Vasile cel Mare, Oratio 43, 20). Prietenia a fost evocată și de Sfântul Ioan Gură de Aur, care spunea: „Prietenia nu o poate împiedica nici lungimea drumurilor, nici cerul, nici pământul, nici moartea, nici nimic altceva, ci este mai tare și mai puternică decât toate; chiar dacă este născută dintr-un singur suflet, ea poate îmbrățișa multe suflete”. (Omilia 9:3 la Efeseni)

Alături de prietenia dintre Sfântul Vasile cel Mare și Sfântul Grigorie de Nazianz, mai există frumoase relații de prietenie și între mari asceți și povățuitori, precum cea dintre Avva Antonie cel Mare și Atanasie cel Mare sau cea dintre Varsanufie și Ioan din Gaza.

Prietenia în societatea contemporană

Anul acesta, în perioada 31 august – 3 septembrie, Timișoara devine toposul, prin excelență, al prieteniei și, totodată, gazda unui eveniment al prieteniei, cu participare națională și internațională, intitulat Întâlnirea Internațională a tinerilor ortodocși (ITO).

Evenimentul, de anvergură internațională și caracter panortodox, ce are drept temă prietenia („Voi sunteți prietenii Mei” – Ioan 15, 14), a fost aprobat de către Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române prin hotărârile nr. 5387/20.06.2019 și 10.101/29.10.2022 și își propune să reunească, în Timișoara - capitala Banatului și Capitala Europeană a Culturii, aproximativ 3,500 de tineri cu vârsta cuprinsă între 16-35 de ani. La acest eveniment se mai adaugă peste 1000 de tineri din cadrul Arhiepiscopiei Timișoarei și din celelalte eparhii ale Mitropoliei Banatului.

Scopul întâlnirii este legat și de relația dintre prietenie și singurătate în societatea de azi – prietenia ca antidot la rana modernă a singurătății. Prin

Hristos putem fi prieten cu orice om, indiferent de pregătirea sa intelectuală. Astfel, în vederea stopării deșertificării societății contemporane, tinerii vor învăța experiențial cum să ne facem prieteni în societate. Unul dintre efectele secularizării societății este, de bună seamă, și singurătatea. Doar prin Hristos și cu ajutorul harului Duhului Sfânt se pot lega prietenii sincere (prieten cu Hristos și în Hristos cu semenii noștri).

Printre obiectivele specifice se numără:

- creșterea nivelului de formare și informare a tinerilor cu privire la valorile tradiției ortodoxe, istoriei și artei bisericești locale, naționale și universale;
- redefinirea conceptului de unitate în diversitate din perspectiva comuniunii de iubire în Duhul lui Hristos;
- participarea la viața spirituală a comunităților locale;
- implicarea tinerilor în activități de promovare a tradițiilor locale;
- promovarea ideii de voluntariat în rândul tinerilor;
- conștientizarea că virtuțile și valorile spirituale sunt necesare atât în relaționarea cu ceilalți, dar mai ales pentru propria dezvoltare sufletească;
- colaborarea cu ceilalți tineri în vederea promovării și implementării programelor catehetic-misionare și sacramentale ale Bisericii;
- împreună-lucrare pentru dezvoltarea unor comunități bisericești vii și dinamice.

Întâlnirea Internațională a Tinerilor Ortodocși, aflată la cea de a 7-a ediție, succede celorlalte întâlniri internaționale ale tinerilor ortodocși, organizate în Patriarhia Română, respectiv: la Baia-Mare (2014), Cluj-Napoca (2015), București (2016), Iași (2017), Sibiu (2018) și Craiova (2019).

DE CE E NEVOIE DE COMUNITATEA TINERETULUI ORTODOX?

Lect. univ. dr. Oana Barbu

„Comunitatea este acel loc unde lumea noastră interioară întâlnește lumea noastră exterioară” (Parker J. Palmer)

Din perspectiva Științelor Comunicării, conceptul de *comunitate* se bazează pe ideea că oamenii interacționează și împărtășesc semnificații într-un cadru social comun. Comunitatea poate fi definită ca un grup de indivizi care împărtășesc valori, norme, obiceiuri și comunică regulat între ei. Conform cercetătorului David Berlo, „comunitatea este un grup social care comunică cu regularitate, își dezvoltă propriile norme și reguli, împărtășește valori și creează un sentiment de apartenență.” (Berlo, 1960)

În acest context, comunicarea joacă un rol vital în definirea și menținerea comunității. Teoreticianul Marshall McLuhan a subliniat importanța comunicării în modelarea și coeziunea comunităților, afirmând că „mediul de comunicare devine o extensie a structurii sociale a comunității”, o prelungire a sa aproape organică¹.

Comunitatea este, de aceea, mai mult decât o simplă adunare de indivizi; este un loc unde se dezvoltă identitatea comună, normele sociale și valorile partajate. În cuvintele lui Everett M. Rogers, „Comunitatea poate fi definită ca un grup de oameni care împărtășesc un set comun de norme, valorile și interese și care interacționează într-un cadru social definit”². (Everett M. Rogers, 2010)

Comunitatea tineretului ortodox

În perspectiva religiei ortodoxe, comunitatea este văzută ca o manifestare a unității și a trăirii în comun a credinței și valorilor spirituale. Comunitatea creștină ortodoxă este înrădăcinată în învățăturile și tradițiile Bisericii și este considerată o expresie a trupului lui Hristos pe pământ. Sfântul Apostol Pavel a subliniat importanța unității în comunitate în 1 Corinteni 1:10: „Vă îndemn dar, fraților, prin Numele Domnului nostru Iisus Hristos, să spuneți toți aceleași lucruri, și să nu fie dezbinări între voi, ci să fiți desăvârșiți într-o gândire și într-un simțământ același.”

Așa cum se precizează în argumentarea conceptului evenimentului ITO 2023 redactat de Arhiepiscopia Timișoarei, „tinerii de azi doresc să-și construiască viitorul într-o societate dinamică, să participe la procesele decizionale și să fie implicați activ în diverse activități și proiecte în comunitățile lor”. Întâlnirile ce facilitează formarea unei comunități, precum și educația religioasă reprezintă, în acest sens, componente esențiale pentru dezvoltarea lor personală, dar și comunitară.

„Recunoașterea importanței identității și a rolului individului în societățile globale în care trăiesc tinerii, ne trimite, de asemenea, la relația intrinsecă a tripticului: Tinerii, identitatea/apartenența (culturală, religioasă și națională) și societatea globală în care aceștia trăiesc. Astfel, este necesară recunoașterea, în virtutea schimbărilor recente, a importanței pentru tineri de a înțelege și de a se angaja în problematica cu care se confruntă lumea largă. De asemenea, este important să subliniem faptul că tinerii trebuie să-și înțeleagă identitatea și să-și dezvolte un sentiment de apartenență pornind de la stabilirea unor relații corecte între procesele globale și experiențele locale. În acest sens, un aspect esențial al întâlnirii tinerilor de la Timișoara îl reprezintă dimensiunea multinațională, pluralitatea ca unitate în alteritate, precum și universalitatea învățaturii lui Hristos”³.

De ce e important să participăm la ITO?

Participarea tinerilor ortodocși la întâlniri naționale și internaționale de tip ITO este deosebit de importantă din mai multe motive. Aceste evenimente oferă oportunități esențiale pentru dezvoltarea spirituală, culturală și socială a tinerilor în contextul contemporan.

În primul rând, întâlnirile ITO permit tinerilor să își împărtășească experiențele și să interacționeze cu alți tineri ortodocși din diverse medii culturale. Aceste evenimente oferă oportunitatea de a dezvolta legături strânse între tineri, promovând comuniunea și unitatea în credință. Însuși Mântuitorul Iisus Hristos spunea:

¹ McLuhan, M, (1964), *Understanding media: The extensions of man*, McGraw Hill.

² Rogers, Everett M, (2010), *Diffusion of Innovations*, Free Press.

³ Conceptul evenimentului – Întâlnirea Internațională a Tinerilor Ortodocși, Ediția a 7-a, Timișoara 2023.

„Unde sunt doi sau trei adunați în numele Meu, acolo sunt și Eu în mijlocul lor” (Matei 18, 20).

În al doilea rând, aceste evenimente oferă ocazia de a învăța de la alți tineri ortodocși din diverse culturi și medii. În cadrul acestor întâlniri, tinerii pot împărtăși experiențe, să învețe unii de la alții și să descopere aspecte diverse ale spiritualității ortodoxe. Aceasta este o modalitate excelentă de a întări încrederea în credința lor și de a se dezvolta cu încredere în cadrul comunităților lor.

În al treilea rând, interacțiunea într-o comunitate a tineretului ortodox poate fi revelatoare și dătătoare de sens. Într-o lume în continuă schimbare, tinerii ortodocși se confruntă cu provocări unice în ceea ce privește menținerea credinței și valorilor lor. Prin intermediul întâlnirilor internaționale, ei pot găsi sprijin, încurajare și inspirație pentru a-și consolida relația cu Dumnezeu și cu Biserica, într-o manieră care este relevantă și adaptată contextului contemporan.

În cuvintele Părintelui Ionel Popescu, vicar eparhial al Arhiepiscopiei Timișoarei, „Întâlnirile tineretului ortodox sunt deosebit de importante pentru că oferă oportunitatea de a discuta despre misiunea tinerilor ortodocși în lume ținând cont de contextul social, politic și religios în care viețuim. Tinerii sunt o voce importantă a Bisericii și, astfel, participă la întărirea unității Bisericii. Interacțiunile din cadrul ITO îi ajută să înțeleagă mai bine universalitatea Bisericii și să creeze conexiuni profunde între diferitele comunități culturale din țară și străinătate, facilitând unitatea în diversitate. Nu în ultimul rând, tinerii pot trăi bucuria de a se ruga și a cânta împreună, de a simți importanța binefăcătoare a dimensiunii comunitate”.

Care este rolul întâlnirii tinerilor ortodocși?

Dar comunitatea tinerilor nu se rezumă la aceste întâlniri anuale ale tinerilor ortodocși. Ele au rolul de a cataliza și întări valorile și principiile lor comune cu Biserica, de a le oferi sens și semnificație. „Participarea tinerilor la întrunirile organizate de Biserică nu trebuie să se limiteze doar la atât, ci prin credința și trăirea lor, ca tineri care se bucură de lumina lui Hristos, să devină misionari în rândul celorlalți tineri. Și acest lucru îl poate face numai un tânăr cu viață curată, aflat el însuși în căutarea vieții veșnice și a mântuirii. După aceste întruniri, tinerii au datoria de a rămâne credincioși fideli dreptei învățături a Mântuitorului Hristos și vrednici purtători de lumină în rândul semenilor lor” (Protos. Dr. Iustin Popovici, consilier cultural al Arhiepiscopiei Aradului).

Și astfel, prin interacțiunea dintre participanți, invitați și ierarhi, aceste întâlniri au rolul de a consolida valori sănătoase într-o comunitate aflată în plină formare. „Socotesc că întâlnirea Internațională

a Tinerilor Ortodocși are o importanță semnificativă și prin vizarea unui obiectiv esențial, și anume consolidarea valorilor morale în rândul tinerilor. Dacă aceste valori devin normative pentru ei și se conturează în termeni creștini, atunci mărturia tânărului în mediul cotidian devine relevantă, mai ales pentru o societate care este în așteptarea unor modele concrete. Cultivarea imaginii în detrimentul Chipului, determină îngroșarea sufletului și minimalizarea valorii vieții, ori tinerețea trăită în lumina valorilor moral-creștine, așa cum propune conceptul acestei manifestări, poate fi un mare câștig pentru acești tineri” (Arhim. Casian Rușet, consilier cultural al Episcopiei Caransebeșului).

Astfel, Întâlnirile naționale și internaționale ale tineretului ortodox se axează pe interacțiunea, identitatea, valorile și comunicarea care construiesc și mențin legăturile între indivizi într-un cadru social și cultural specific. Comunitatea ortodoxă nu este doar despre interacțiunea dintre oameni, ci și despre modul în care aceasta conectează dimensiunea noastră interioară cu realitatea din jur. Într-o lume aflată în continuă schimbare, întâlnirile într-o comunitate ortodoxă sunt dătătoare de sens și semnificație, oferă context și suport pentru dezvoltarea noastră personală, culturală și, mai ales, spirituală.

500 DE VOLUNTARI PREGĂTESC ULTIMELE DETALII PENTRU A ȘAPTEA ÎNTÂLNIRE INTERNAȚIONALĂ A TINERILOR ORTODOCȘI

În perioada 1-5 august s-au desfășurat la sediul ITO (fosta clădire a Inspectoratului Școlar Timiș), din proximitatea Centrului eparhial, întâlnirea cu voluntarii implicați în proiectul ITO 2023. Este prima întâlnire din această lună, la care s-au discutat cele mai importante aspecte organizatorice ale acestei întâlniri.

La eveniment a participat Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan, care a discutat cu voluntarii și i-a îndemnat să se implice activ pentru buna desfășurare a evenimentului.

Voluntarii au fost coopțați prin intermediul asociațiilor de tineret (ASCOR, LTCOR), a departamentelor de tineret ale parohiilor, a asociațiilor studențești din Timișoara și de la liceele din oraș. Au participat 500 de voluntari, care vor avea mai multe responsabilități, a explicat Pr. Nichifor Tănase, consilier eparhial la Sectorul Învățământ și Activități cu Tineretul al Arhiepiscopiei Timișoarei.

„Toți voluntarii au fost instruiți de-a lungul anului în mai multe sesiuni de formare, susținute de specialiști în domeniu. Am realizat o întâlnire de lucru în această perioadă, pentru că am intrat în linie dreaptă într-o dinamicitate fără precedent a întâlnirilor de până acum”.

Voluntarii sunt împărțiți în mai multe categorii, în funcție de sarcinile alocate. Astfel, vor fi: 216 voluntari pentru grupurile de însoțire, care vor avea atribuții de orientare, îndrumare și relaționare a grupului; 100 de voluntari (licee) responsabili cu cazarea și înmânarea materialelor întâlnirii; 200 de voluntari, care vor gestiona aspectele legate de procesiune, vizitarea muzeelor din oraș și implicarea în multele activități ce vor avea loc; 360 voluntari implicați la parohii, la masterclass-uri, spiritualitatea athonită, conferințe, prezentarea orașului, dar și mulți voluntari responsabili pentru distribuirea mesei și colectarea deșeurilor.

Lect. Oana Moșoiu, unul dintre trainerii, a subliniat faptul că „la ITO 2023 sunt mai multe categorii de voluntari: avem voluntari tineri și studenți, preoți din parohiile din Timișoarei, profesori de religie și alte categorii de profesori care vin cu sprijinul Inspectoratului care este și el implicat. Aceste categorii au profil diferit, urmează să facă lucruri diferite și în același timp există o coordonare între ele, pentru că activitățile sunt legate toate între ele. Accentul în activitatea de formare s-a pus pe situații practice, pe competențele de muncă în echipă, dinamica echipelor, situațiile de risc și prevenirea sau răspunsul la criză. În orice caz este un eveniment care permite creșterea capacității locale de organizare de evenimente pentru tineri, în contextul Bisericii, ceea ce cred că este un mare câștig pentru Biserica noastră”.

La finalul evenimentului, voluntarii vor primi un certificat de voluntariat.

Aceste întâlniri vin să sintetizeze cunoștințele dobândite la cursurile de formare privind acest eveniment major pentru Mitropolia Banatului. La aceste cursuri, voluntarilor li s-a prezentat conceptul evenimentului, importanța voluntariatului în Biserică, tematica și structura manifestării.

De asemenea, în ziua de miercuri, 9 august, la Centrul Eparhial din Timișoara, a avut loc o sesiune cu voluntarii însoțitori ai delegațiilor din țară și din străinătate, în vederea calibrării celor mai mici detalii ale primirii oaspeților la ITO Timișoara.

Prin toate aceste întâlniri cu voluntarii se dorește promovarea ideii de voluntariat în rândul tinerilor, conștientizarea că virtuțile și valorile spirituale sunt necesare atât în relaționarea cu ceilalți, dar mai ales pentru propria dezvoltare sufletească, promovarea experienței ITO și atragerea sprijinului din partea tuturor factorilor interesați pentru proiectele tinerilor.

BUCURIA VOLUNTARILOR CARE PREGĂTESC ÎNTÂLNIREA INTERNĂȚIONALĂ A TINERETULUI ORTODOX DE LA TIMIȘOARA

În perioada 31 august - 3 septembrie 2023, Timișoara va găzdui Întâlnirea Internațională a Tineretului Ortodox (ITO), un eveniment special ce aduce împreună tineri din toată lumea ortodoxă. În această atmosferă plină de entuziasm și armonie, voluntarii au ocazia unică de a fi alături de oaspeții din toate colțurile globului și de a pune în practică motto-ul evenimentului, „Voi sunteți prietenii mei!”

Bucuria se regăsește în ochii voluntarilor, în inima lor călduroasă și în dorința lor sinceră de a crea o atmosferă primitoare pentru toți participanții la ITO 2023. În timpul acestui eveniment, granițele culturale și lingvistice se estompează, lăsând loc pentru prietenie, pentru credință și pentru conexiuni autentice stabilite între tineri cu tradiții și obiceiuri diferite.

Motto-ul ITO, „Voi sunteți prietenii mei” (Ioan 15.14) devine realitate palpabilă în acest context. Voluntarii își deschid inimile și sufletele către oaspeții lor, creând o legătură profundă între ei și demonstrând că înțelegerea și respectul reciproc depășesc barierele culturale sau etnice. Împreună, ei creează un spațiu, în care fiecare tânăr se simte acceptat și valorizat așa cum este.

Un aspect remarcabil al acestei întâlniri este colaborarea strânsă dintre universitățile din Timișoara - UVT (Universitatea de Vest din Timișoara) și UPT (Universitatea Politehnică Timișoara). Ambele instituții de învățământ superior s-au unit pentru a asigura o bună desfășurare a activităților și pentru a oferi voluntarilor oportunitatea de a se implica activ în organizarea evenimentului.

Dincolo de ospitalitatea inconfundabilă a locuitorilor Timișoarei, bucuria voluntarilor se hrănește din pasiunea lor pentru a aduce o contribuție valoroasă la Întâlnirea Internațională a Tineretului Ortodox.

Andreea, voluntar la ITO2023 ne explică ce înseamnă pentru ea să fie gazdă a acestui eveniment: „În primul rând, a fi voluntar înseamnă a face nu doar ceea ce îți place, dar și ceea ce te caracterizează cel mai bine, acel om care dorește să interacționeze cu alte persoane, să schimbe experiențe, după circumstanțe, să devină o mângâiere pentru bolnavi și năpăstuiți, să câștige mai multă încredere în sine și, de ce nu, să formeze noi prietenii. Acest voluntariat vine și în

contextul în care omul e făcut pentru a socializa și nu a trai singur, iar, prin abilitățile cu care a fost înzestrat, să formeze o societate cu oameni solidari, interesați de un dialog deschis și relații interumane bazate pe sinceritate, iubire și dăruire. Voluntariatul pentru ITO Timișoara a venit într-un moment propice pentru mine, întrucât doresc să mai adaug încă o realizare în portofoliul vieții și nădăjduiesc că, aceasta lucrare, voluntar ITO, va fi atât pentru mine, cât și pentru ceilalți colegi voluntari, o bucurie și un proiect pe care să îl amintim cu drag peste ani. Putem să lăsăm în urma noastră, pentru cei ce vor urma, o lecție de devotament, de prietenie și convingerea că, atunci când lucrăm în echipă și într-o credință, cu mult patos și dăruire, ajungem la atingerea obiectivelor”.

Cu fiecare ediție a ITO, comunitatea voluntarilor creștin ortodocși crește, atrăgând suflete deschise și inimi înțelegătoare. Împreună, ei devin purtători ai mesajului de pace și frăție, reprezentând unitatea și diversitatea lumii ortodoxe.

Așadar, în aceste zile speciale de la Timișoara, bucuria voluntarilor de a lucra pentru organizarea primirii oaspeților din toată lumea ortodoxă este ceea ce face ca ITO să fie un eveniment de neuitat. Prin îmbinarea eforturilor universităților timișorene și a inimilor deschise ale voluntarilor, motto-ul ITO, „Voi sunteți prietenii mei” prinde viață și transformă întâlnirea într-o experiență creștină autentică și inegalabilă pentru toți participanții. (Lect. Dr. Oana Barbu-Kleitsch)

PROGRAMUL MANIFESTĂRII

Joi, 31 august 2023

- ☼ 12:00 – 17:00 - Primirea și cazarea oaspeților
- ☼ 18:00 – Deschiderea oficială ITO 2023 (Parcul Rozelor Timișoara)
- ☼ 20:00 – Cina

Desfășurător:

- ☼ Imnul României
- ☼ Cuvânt de deschidere, Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop și Mitropolit Ioan
- ☼ Te-Deum
- ☼ Prezentarea delegațiilor
- ☼ Cuvântul Preafericitului Părinte Patriarh Daniel către tinerii participanți
- ☼ Mesajul Sanctității Sale Bartolomeu, Arhiepiscopul Constantinopolului - Noua Romă, Patriarh Ecumenic, transmis prin intermediu Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Joachim de Prousa.
- ☼ Mesajul autorităților de stat, centrale și locale
- ☼ Imnul ITO – aducerea torței
- ☼ Momente artistice

Vineri, 01 septembrie 2023

- ☼ 8:00 – Rugăciunea de dimineață
- ☼ 8:30 – 9:30 – Micul dejun
- ☼ 10:00 – Prelegeri consacrate istoriei, culturii și spiritualității creștin-ortodoxe, Sala Olimpia
- ☼ 12:30 – 14:00 – Prânzul
- ☼ 16:00 – Prelegeri despre prietenie din perspectivă biblică și patristică, Sala Olimpia
- ☼ 18:30 – 19:30 – Cina
- ☼ 22:00 – 2:00 – Slujba de Priveghere și Sfânta Liturghie la Catedrala mitropolitană, la care vor sluji și părinți de la Schitul românesc Prodromu, Muntele Athos

Sâmbătă, 02 septembrie 2023

- ☼ 9:00 – Rugăciunea de dimineață
- ☼ 9:30 – 10:00 – Micul dejun
- ☼ 10:00 – 13:00 – Aspectele fundamentale ale antropologiei creștine. Prelegeri despre traficul de ființe umane și consumul de droguri, Sala Olimpia
- ☼ 13:00 – 14:00 – Prânzul
- ☼ 14:00 – 16:30 – Procesiunea prieteniei (Bvd. Eroilor de la Tisa, Aleea F.C. Ripensia, Pasajul Michelangelo, str. Michelangelo, Bvd. Ion C. Brătianu, Piața Iancu Huniade (Muzeul Banatului), Opera Națională Română, Catedrala mitropolitană
- ☼ 18:30 – Cina
- ☼ 19:15 – Participarea tinerilor la slujba de Vecernie în parohiile orașului și dialoguri cu tinerii acestora
- ☼ 20:45 – Program la dispoziția participanților

Duminică, 03 septembrie 2023

- ☼ 9:30 – Sfânta Liturghie arhierască la Catedrala mitropolitană
- ☼ 12:00 – Încheierea evenimentului 13:00 – Prânzul
- ☼ Plecarea spre casă

* Tinerii pot participa la Sfânta Liturghie oficiată în fiecare dimineață, ora 6:30, la Biserica Studenților de pe strada Cluj nr. 2.

ÎNDEMN PASTORAL LA ÎNCEPUTUL POSTULUI ADORMIRII MAICII DOMNULUI

Între cele mai de seamă sărbători înscrise în calendarul Bisericii noastre se află și praznicul Adormirii Maicii Domnului, pentru întâmpinarea căruia, în fiecare an, ne pregătim duhovnicește vreme de două săptămâni, începând cu ziua de 1 august.

Rânduit în veacul al V-lea de sfânta noastră Biserică întru cinstirea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu și Pururea Fecioară Maria, care a postit înainte de cinstita-i adormire, postul acesta denumit și al Sântămăriei, ne pregătește pentru întâmpinarea celor două mari sărbători din luna august: Schimbarea la Față a Domnului (6 august) și Adormirea Maicii Domnului (15 august).

În această perioadă sfântă suntem chemați să ne apropiem de Dumnezeu prin post, rugăciune și fapte bune, să cultivăm smerenia, milostenia și dragostea față de aproapele, având în minte și în inimă îndemnul sfântului proroc Isaia: „Împarte pâinea ta cu cel flămând, adăpostește în casă pe cel sărman, pe cel gol îmbracă-l și nu te ascunde de cel de un neam cu tine” (Isaia 58, 7).

Sfântul Apostol Pavel ne îndeamnă, la rândul său, să facem „cereri, rugăciuni, mijlociri, mulțumiri, pentru toți oamenii ..., că acesta este lucru bun și primit înaintea lui Dumnezeu, Mântuitorul nostru” (1 Timotei 2, 1 și 3), iar zilele postului sunt cele mai potrivite pentru înălțarea noastră duhovnicească prin practicarea virtuților creștine.

Postul Sfintei Maria este o perioadă binecuvântată de pregătire pentru a urca pe treptele desăvârșirii creștine, așa cum ne poruncește, de altfel, Domnul nostru Iisus Hristos: „Fiți, dar voi desăvârșiți, precum Tatăl vostru cel ceresc desăvârșit este” (Matei 5, 48).

De mare folos este, în aceste zile de pregătire duhovnicească, să facem rugăciuni pentru pacea lumii, pentru dezrădăcinarea urii dintre neamuri și pentru înmulțirea dragostei între oameni, pentru ploaie la bună vreme și pentru ca bunul Dumnezeu, pentru rugăciunile Maicii Domnului, ocrotitoarea tuturor creștinilor, să reverse asupra noastră toate darurile Sale cele bogate.

Așa cum am rânduit în anii anteriori, vă îndemnăm pe toți slujitorii sfintelor altare din eparhia noastră, preoți și ieromonahi, ca în fiecare zi a Postului Adormirii Maicii Domnului, să oficiați, pe lângă slujbele obișnuite (Vecernie, Utrenie, Sfânta Liturghie), Acatistul și Paraclisul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, să roștiți un cuvânt de învățătură despre viața Maicii Domnului și despre dragostea cu care ea ne poartă în rugăciune către Domnul nostru Iisus Hristos.

„Măicuța Luminei” este, de altfel, grabnic ajutătoare celor aflați în nevoi, în necazuri și în suferințe, așa cum citim în rânduiala paraclisului: „Nimeni din cei ce aleargă la tine nu iese rușinat, Născătoare de Dumnezeu Fecioară; ci cerând dar bun, primește dăruirea către cererea cea de folos”.

În aceste binecuvântate zile de post vă îndemn pe fiecare, clerici, monahi și credincioși deopotrivă, să ne apropiem „cu frică de Dumnezeu, cu credință și cu dragoste” de scaunul mărturisirii și de Potirul credinței, să ne lepădăm de tot ceea ce ne îndepărtează de Dumnezeu, să renunțăm la patimi și să creștem duhovnicește prin mărturisirea păcatelor și împărtășirea cu Sfintele Taine.

Întrucât Sfântul Sinod al Bisericii noastre a decis ca Anul omagial 2023 să fie dedicat pastorației persoanelor vârstnice, vă adresez rugămintea, Preacucernici părinți ca, împreună cu membrii consiliilor și ai comitetelor parohiale să-i cercetați acasă, în spitale și așezămintele de îngrijire pe credincioșii vârstnici, adesea singuri și marginalizați, să le oferiți ajutoare materiale, să-i împărtășiți cu Trupul și Sângele Domnului nostru Iisus Hristos.

Bunul Dumnezeu, „de la Care vine toată darea cea bună și tot darul desăvârșit”, să reverse peste noi Harul și darurile Sale cele bogate!

† Ioan,
Mitropolitul Banatului

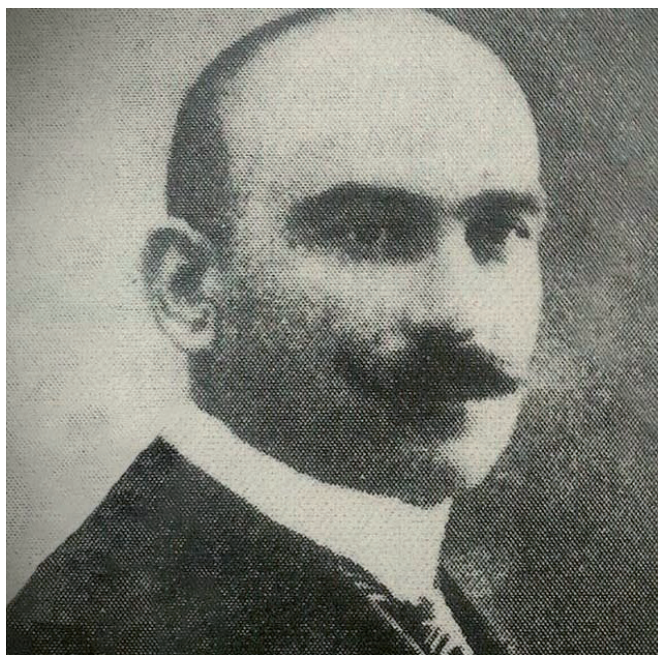
DIACONUL, PROFESORUL ȘI DIRIJORUL NICOLAE FIRU (1873 - 1965)

Pr. dr. Ionel Popescu

Corala „Doina Banatului”, a parohiei ortodoxe române Timișoara Iosefin, a fost înființată la data de 8 septembrie 1931 și, după câteva luni de pregătire, a dat răspunsurile la sfânta Liturghie din 7 iunie 1932.

La începutul activității sale, corala bisericească a Iosefinului a fost dirijată de diaconul Alexandru Bocșianu, apoi s-a bucurat de îndrumarea muzicienilor Sabin Drăgoi și Nicolae Ursu, cunoscuți pe plan național și internațional.

Atrași de reputația celor doi profesori, dirijori și compozitori, la Iosefin și-au valorificat talanții și alți iubitori ai cântării bisericești corale, precum preotul Emil Grădinaru, profesorul Ilie Lina și profesorul Nicolae Firu, fostul director al Școlii de cântăreți bisericești din Timișoara.

Nicolae Firu a preluat bagheta de dirijor al coralei „Doina Banatului” după mutarea corului catedralei episcopale „Nașterea Maicii Domnului” Iosefin, dirijat de profesorul Nicolae Ursu, la noua catedrală episcopală a Timișoarei, târnosită la data de 6 octombrie 1946¹.

¹ Preot dr. Ionel Popescu, *Iosefinul ortodox. Contribuții monografice*, ed. a II-a, revăzută și întregită, Ed. David Press Print, Timișoara, 2021, p. 59-64.

Născut la 26 noiembrie 1873, în localitatea Chișoda de lângă Timișoara, Nicolae Firu a urmat cursurile Școlii confesionale din satul natal și pe cele ale școlii primare germane din Timișoara. S-a înscris apoi la Institutul Pedagogic din Arad, după a cărui absolvire a activat câțiva ani ca învățător confesional la Utvin (localitate situată la aprox. 10 km de Timișoara), la Șiria (Arad) și, din 1899, la Școala confesională din Oradea, care funcționa pe lângă „Biserica cu Lună” din capitala Bihorului².

În calitate de învățător și director, Nicolae Firu s-a străduit să adune pe toți copiii ortodocși la Școala confesională, mulți dintre ei fiind înscriși, la acea dată, în „școlile străine, unde nu numai că nu aud o vorbă românește, dar se dedau a-și urî neamul, limba, Biserica și obiceiurile noastre frumoase din bătrâni”³.

Aflat în vizită prin părțile Bihorului, cunoscutul istoric Nicolae Iorga a consemnat o mărturie de suflet despre Școala confesională de la Oradea și despre directorul ei, învățătorul Nicolae Firu: „Noi avem două școluțe rivale (unită și ortodoxă) și m-am mirat când am descoperit într-unul din învățători, domnul Firu, ce e drept bănățean de origine, un tânăr inimos și cu multe cunoștințe de literatură românească, în stare chiar de-a scrie românește istoria Bisericii sale”⁴.

Nicolae Firu a desfășurat o activitate didactică, cultural-patriotică și muzicală lăudabilă la Școala confesională din Oradea, până la transformarea ei în școală de stat (1920). În această perioadă a vieții s-a

² Marin Mălinaș, *Nicolae Firu*, în „Mitropolia Banatului”, Timișoara, anul XXV, nr. 10-12/1975, p. 654; pr.prof.dr. Aurel Jivi, *Dascăli bănățeni ai Academiei teologice ortodoxe din Oradea*, vol. *Academia Teologică Ortodoxă Română Oradea, 70 de ani de la înființare*, Oradea, 1995, p. 43; pr.conf.univ.dr.habil. Mihai Brie, *Mitropolitul Vasile Lazarescu și dirijorul Nicolae Firu – din activitatea de la Oradea a celor doi bănățeni. Aspecte istoriografice ale vremii*, „Altarul Banatului”, Timișoara, anul XXIX, nr. 1-3/2018, p. 119-120; Idem, *Nicolae Firu (1873-1965), figură muzicală bisericească a Crișanei, contemporan cu Dimitrie Cunțan*, în vol. *Pr.conf.dr. Nicolae Belean – o viață închinată muzicii bisericești bănățene*, Ed. Partoș. Timișoara și Astra Museum, Sibiu, 2016.

³ Protocolul ședințelor Comitetului parohial greco-oriental român din Oradea Mare, 1885-1909, la Mălinaș, p. 656.

⁴ N. Iorga, *Neamul românesc din Ardeal și Țara Ungurească*, vol II, Ed. Minerva, București, 1906, p. 616, la Mălinaș, p. 657.

confruntat cu probleme de sănătate și a fost nevoit să se trateze la Băile Herculane, apoi, la 27 martie 1915 a fost înrolat în armata austro-ungară, suplinirea sa fiind asigurată de alți învățători și de studenți teologi⁵.

Personalitate de frunte a vieții bisericești și culturale orădene, Nicolae Firu a fost ales deputat în noul parlament al României întregite, calitate în care, împreună cu alți intelectuali și clerici bihoreni, s-a implicat în acțiunea de restaurare a Episcopiei Oradiei⁶.

Apreciindu-i calitățile vocale deosebite, episcopul Roman Ciorogariu l-a hirotonit diacon ceremonial pe seama catedralei episcopale, la 17 decembrie 1922, apoi l-a trimis la Cluj-Napoca, pentru a se specializa în muzică. După ce a obținut diploma de profesor de specialitate, episcopul Roman i-a cerut să predea „Cântarea bisericească și Tipicul” la nou înființata Academie teologică de la Oradea⁷, unde a activat până în anul 1924. Devenit profesor de muzică, diaconul Nicolae Firu a dirijat corul studenților academiei, unii dintre aceștia fiind membri și ai coralei catedrale, dirijată tot de el⁸.

O bună parte din activitatea muzicală a diaconului profesor Nicolae Firu se leagă apoi, de Reuniunea de cântări „Hilaria”, reprezentativă în muzica și cultura românească din această parte a țării⁹. Cu corul acestei reuniuni, profesorul Firu a participat la numeroase manifestări culturale, a susținut concerte, a inițiat legături cu corala „Carmen” din București, repertoriul corului fiind format din lucrări ale unor renumiți compozitori români, dar și din capodopere ale muzicii universale.

Diaconul profesor Nicolae Firu nu și-a valorificat, însă, talanții doar pe tărâm muzical, ci a desfășurat și o bogată activitate publicistică.

Învățător și profesor, director de școală și dirijor, om de aleasă cultură, patriot și aprig apărător al Ortodoxiei, diaconul Nicolae Firu a publicat cronici din viața școlii românești a Oradiei, manuale școlare, statutele reuniunii „Hilaria”, lucrări muzicale, de geografie și istorie, lucrări despre legăturile Bihorului cu Moldova și Țara Românească, de apărare a ortodoxiei în fața uniației și despre trecutul învățământului bihorean.

La acestea se adaugă cele două lucrări monografice consacrate bisericii „sfintei Adormiri” (biserica cu lună) din Oradea, studiile publicate în urma cercetării manuscriselor liturgice din Bihor, culegerile de folclor,

lucrările despre răscoala lui Horia și cele dedicate unirii Transilvaniei cu România¹⁰.

Nicolae Firu a purtat, apoi, o bogată corespondență cu Nicolae Iorga, din păcate arsă de soția sa în contextul evenimentelor din preajma anului 1918. Scrisorile schimbate de cei doi oameni de cultură între anii 1919-1940, au fost, de asemenea, arse după asasinarea lui Nicolae Iorga.

După semnarea Dictatului de la Viena, la 30 august 1940, când așa numita Transilvanie de Nord a fost atribuită Ungariei, diaconul profesor Nicolae Firu a revenit în Banatul natal, stabilindu-se definitiv la Timișoara.

Fiind cunoscut în orașul de pe Bega pentru activitatea sa muzicală și culturală, apreciată de Nicolae Iorga, lui Nicolae Firu i s-a încredințat conducerea Școlii de cântăreți bisericești care funcționa aici. Pe lângă noua sa activitate didactică, diaconul Nicolae Firu, iubitor de muzică bisericească, s-a apropiat de corala „Doina Banatului” a parohiei Principele Carol (Iosefin), aflată atunci sub purtarea de grijă a renumitului profesor, compozitor și dirijor, Sabin Drăgoi. Astfel, după plecarea coralei de la Iosefin la catedrala mitropolitană (6 octombrie 1946), lui Nicolae Firu i s-a încredințat, pentru o vreme, misiunea de a dirija noul cor constituit la biserica parohială din Iosefin¹¹.

La data de 12 noiembrie 1965, diaconul, profesorul și dirijorul Nicolae Firu și-a dat obștescul sfârșit, la vârsta de 92 de ani, și a fost înmormântat în cimitirul parohial al satului său natal, Chișoda. Slujba înmormântării sale a avut loc la 14 noiembrie și a fost oficiată de către un sobor de preoți, în biserica parohiei.

Revista „Mitropolia Banatului” consemna că printre cei ce au ținut să participe la înmormântarea sa – săteni, cunoscuți, prieteni și admiratori din Chișoda și Timișoara – a fost și mitropolitul Nicolae Corneanu. În panegiricul rostit atunci, ierarhul bănățean a apreciat meritele lui Nicolae Firu în slujba Bisericii românești, iar delegatul episcopului Vasile al Oradiei, preotul consilier Dimitrie Zupu a adus omagiul generațiilor de români și credincioși din Oradea, care au fost luminați de spiritul înflăcăratului dascăl Nicolae Firu¹².

Profesor, istoric, publicist și dirijor, apărător al Ortodoxiei și făuritor de școală românească, diaconul Nicolae Firu a scris o pagină frumoasă și ziditoare de suflet pe portativul muzicii bisericești și laice din Banat și Bihor, în vremurile grele dinaintea Marii Uniri, în perioada interbelică și în perioada stăpânirii comuniste-atee.

5 Mălinaș, p. 659.

6 Jivi, p. 43

7 Brie, *Nicolae Firu (1873-1965)*, p. 138.

8 Jivi, p. 44.

9 Brie, p. 138.

10 Mălinaș, p. 660-664; Brie, p. 138-140.

11 Popescu, p. 64.

12 „Mitropolia Banatului”, Timișoara, anul XV, nr. 10-12/1965, p. 808.

PREOTUL SORIN FRUJINĂ A TRECUT LA DOMNUL

Luni, 3 iulie 2023, preotul paroh Sorin Frujină, în vârstă de 65 de ani și-a început călătoria spre Cer.

Născut la data de 24 martie 1958 în localitatea Timișoara, din părinții Petru și Maria din Timișoara, preotul Sorin Frujină a urmat cursurile Liceului Teoretic din Recaș, apoi pe cele ale Institutului Teologic de Grad Universitar din Sibiu, între anii 1978-1982.

În data de 23 august 1982, cu binecuvântarea mitropolitului Nicolae Corneanu, pășește la Taina Sfintei Cununii alături de tânăra Ilinca Iuliana, care îl va sprijini cu dragoste și devotament în slujirea preotească. Familia părintelui Sorin a fost binecuvântată de Dumnezeu cu cele două fiice, Ana-Maria și Alexandra, și cu nepoții Maria Elena, Mihai, Sergiu și Mircea.

La data de 5 septembrie 1983 a fost hirotonit diacon, și la 26 septembrie 1983 a fost hirotonit preot, pe seama parohiei Sănandrei, unde slujește până în anul 1993, când este transferat preot în parohia Izvin, protopopiatul Timișoara. În anul 1998 este transferat la parohia Topolovățul Mic, protopopiatul Lugoj, apoi, în anul 2000, la parohia Herneacova, protopopiatul Timișoara, unde a slujit până în prezent.

Părintele Sorin Frujină a slujit cu dragoste, cu implicare și devotament, fiind întotdeauna la dispoziția credincioșilor pe care i-a păstorit. Timp de 40 de ani a desfășurat o frumoasă activitate pastorală, pentru a-i apropia pe credincioși, în special pe tineri, de Biserică. A desfășurat o bogată activitate în plan administrativ-gospodăresc și filantropic în parohiile în care a slujit, dar mai ales în parohia Herneacova cu filia Sălcium Nouă. La Sălcium Nouă s-a ocupat de refacerea fațadei bisericii, a acoperișului, de împodobirea interioară a bisericii cu mobilier nou, precum și de buna îngrijire a celor două cimitire parohiale.

Părintele Sorin Frujină și-a pus viața în slujba Bisericii, a fost un preot harnic, un preot iubit de credincioși, propovăduind „cu timp și fără timp” (II Tim. IV, 2) Evanghelia lui Hristos, iar acum la plecarea din această lume poate spune asemenea Sfântului Apostol Pavel: „Lupta cea bună m-am luptat, călătoria am săvârșit, credința am păzit.” (II Tim. IV, 7).

**VEȘNICĂ SĂ-I FIE POMENIREA ȘI AMINTIREA DIN
NEAM ÎN NEAM!**

PREOTUL MARIAN TITU MEDA A TRECUT ÎN VEȘNICIE

Timiș, într-o familie de buni creștini. După ce a urmat cursurile școlii generale și gimnaziale în Timișoara, s-a înscris la seminarul Teologic „Ioan Popasul” din Caransebeș, apoi a urmat cursurile Facultății de Litere, Istorie și Teologie din cadrul Universității de Vest din Timișoara, având dorința de a sluji lui Dumnezeu și semenilor.

S-a căsătorit cu Maria Valentina Pistrui în anul 1992, care l-a sprijinit cu multă dragoste, vrednicie și devotament în toată slujirea preoțească. Dumnezeu a binecuvântat căsătoria lor prin venirea pe lume a celor două fiice: Maria Silvia și Daria Georgiana.

În anul 1992 a fost hirotonit diacon, apoi preot de către vrednicul de pomenire, mitropolitul Nicolae Corneanu pe seama parohiei Gelu, protopopiatul Sânicolau Mare. În anul 1994 a fost transferat preot în parohia Bazoșu Nou, iar în anul 1997 a fost transferat la parohia Bucovăț, din Protopopiatul Timișoara, unde slujește până în anul 2020, când se pensionează pe caz de boală.

Părintele Marian Titu Meda a slujit cu dragoste, cu responsabilitate și conștiinciozitate Biserica și pe Dumnezeu pe care l-a iubit. S-a remarcat printr-o activitate deosebită în toate parohiile în care a activat, atât din puncte de vedere administrativ-gospodăresc, cât și din punct de vedere pastoral și misionar. Pentru activitatea deosebită în slujirea Bisericii lui Hristos, în data de 25 noiembrie 2001 primește distincția de sachelar.

Slujba înmormântării părintelui Marian Titu Meda a fost oficiată în biserica parohiei Bucovăț, iar trupul său a fost așezat în cimitirul din Bucovăț, alături de părinții și înaintașii săi.

Joi, 13 iulie 2023, preotul pensionat pe caz de boală, Marian Titu Meda, în vârstă de 55 de ani, a trecut la cele veșnice, după o perioadă de grea încercare și suferință.

Părintele Marian Titu Meda s-a născut în data de 15 august 1967 în localitatea Timișoara, județul

DUMNEZEU SĂ-L IERTE ȘI SĂ-L ODIHNEASCĂ ÎN PACE!

PELERINAJ LA BISERICI ȘI MĂNĂSTIRI DIN ARHIEPISCOPIA ALBA IULIEI

Sâmbătă, 1 iulie 2023, un grup de credincioși de la parohia Stămora Română, condus de părintele paroh Ștefan Mareniuc, a participat la un pelerinaj de o zi la biserici și mănăstiri din Arhiepiscopia Alba Iuliei. La pelerinaj a participat și părintele Marius Florescu de la Facultatea de Teologie din Timișoara.

Primul popas a fost făcut la mănăstirea Râmeți, unde pelerinii au vizitat biserica veche din veacul al XIV-lea, cu șase straturi de pictură și biserica nouă, sfințită în anul 1992. Aici, pelerinii s-au închinat moaștelor Sfântului Ierarh Ghelasie, canonizat tot în anul 1992.

Următorul popas a fost făcut la Catedrala Reîntregirii din Alba Iulia, unde anul trecut s-au sărbătorit 100 de ani de la încoronarea Regilor Ferdinand I și Maria ai României.

Ultimul popas s-a făcut la schitul Sfântul Ioan Botezătorul de lângă cetatea Marii Uniri, loc deosebit de rugăciune și zidire sfântă, unde se află în construcție o monumentală biserică. Credincioșii participanți au fost încântați de ziua binecuvântată pe care au trăit-o.

ȘCOALA DE VARĂ LA PAROHIA „ADORMIREA MAICII DOMNULUI” DIN LUGOJ

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte IOAN, Mitropolitul Banatului, Parohia Ortodoxă Română „Adormirea Maicii Domnului”, în colaborare cu Centrul Ortodox „Sf. Nicolae” din Lugoj, desfășoară în perioada 11 iulie – 10 august 2023 Școala de vară, la care participă un număr de cca 120 copii din Lugoj, cu vârste cuprinse între 6 și 15 ani.

Deschiderea oficială a avut loc în ziua de marți, 11 iulie începând cu ora 9:30, în biserica „Adormirea Maicii Domnului”, prin oficierea unui Te Deum de către Preaonoratul Părinte Ionuț Furdean, protopopul Lugojului, Preacucernicul Părinte Cristian Cerbu și Preacucernicul Părinte Ion Last, preoți coslujitori la același sfânt lăcaș, alături de care au participat Preaonoratul Părinte Ioan Cerbu, preot paroh și Cucernicul diacon Silviu Iordache.

În cuvântul de deschidere, Preacucernicul Părinte Cristian Cerbu, în calitate de promotor al proiectului și de coordonator al Centrului „Sf. Nicolae”, a evidențiat importanța unei astfel de activități la nivel de parohie, care are ca scop transmiterea și cunoașterea învățăturilor de bază ale credinței creștine, precum și a unor învățături care țin de educația civică, în vederea formării unor caractere morale sănătoase în rândul copiilor. Preacucernicia sa a adresat mulțumiri zecilor de voluntari implicați în acest proiect, cadrelor didactice care au stabilit o programă concretă prin intermediul căreia să fie cuprinse activitățile multiple care se doresc a fi implementate, Asociației FOA (Fusion Of Art) din Lugoj reprezentată de doamna Flavia Rosana Căprariu care, prin proiectul „Zâmbet de Copil”, se implică în activități pe diferite tematici,

cum ar fi: muzică, pictură, desen, dans sau jocuri de integrare și cunoaștere.

De la biserică, participanții, s-au deplasat spre locația Centrului „Sf. Nicolae”, unde copiilor li s-a oferit micul dejun după care, împărțiți pe grupe de vârstă, au luat parte la programul stabilit de organizatori. Programul școlii de vară se desfășoară în zilele de marți și joi între orele 10:00 – 15:00, în perioada menționată, iar pe lângă activitățile didactice, copiilor li se oferă în mod gratuit două mese, respectiv micul dejun și prânzul.

Susținerea financiară a întregului proiect aparține exclusiv Parohiei „Adormirea Maicii Domnului” și „Asociației Centrul Ortodox” din Lugoj, prin sponsorii și donatorii lugojeni.

„TABĂRA ORTODOXĂ A BUCURIEI”

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Ioan, Mitropolitul Banatului, Mănăstirea Ortodoxă Ucraineană „Sfânta Treime” Pereu (Pr. Dr. Nicolae Danco, inițiatorul taberei) și Parohia Ortodoxă Română Tapia cu hramul „Sf. Dimitrie, Izvorătorul de Mir” (Pr. Cristian Rujoni) au organizat în perioada 17-18 iulie 2023 „Tabăra Ortodoxă a Bucuriei”, Ediția a II-a.

La această tabără au participat 130 de copii cu vârste cuprinse între 5-17 ani din județele Timiș, Caraș-Severin, Arad, Sibiu precum și din Italia și Slovacia. De asemenea au participat și 50 de voluntari, printre care s-au numărat preoți, profesori, studenți, psihologi, absolvenți de Teologie și părinți.

Programul taberei a cuprins activități duhovnicești precum spovedanie și participarea la Dumnezeiasca Liturghie, unde majoritatea copiilor s-au împărtășit cu Trupul și Sângele Domnului Iisus Hristos.

Programul a continuat cu jocuri de autocunoaștere și multe activități didactice recreative și interactive gândite și puse în practică de către voluntarii taberei. Pe lângă pictură religioasă, copiii au avut parte de drumeții, la satul părăsit Pereu și la cetatea Jdioara, de foc de tabără, chitară și cântece de bucurie. Copiii au fost încântați și de prezența Pompierilor, Poliției și Crucii Roșii având șansa să vadă cum se oferă primul ajutor, cum se stinge un incendiu și cum se circula corect pe drumurile publice ca pieton și biciclist.

Organizatorii au mulțumit în primul rând celor care au contribuit la acest minunat proiect: Mănăstirea „Sfânta Treime” Pereu, (stareță Monahia Sofronia), Parohia Ortodoxă Tapia (Pr. Cristian Rujoni) dar și parohiilor partenere: Parohia Pădureni (coordonator Pr. Petru Trainoschi), Parohia Jabăr (coordonator Pr. Aurel Ioan Andrieș) și Parohia Sacoșu Mare (coordonator Pr. Răzvan Marinescu) și zecilor de voluntari. De asemenea mulțumiri se aduc și Primăriei Criciova, Secției 6

Poliție Găvojdia, Detașamentului de Pompieri Lugoj, Crucii Roșii din Timișoara, domnului Ardelean Adrian, întregii echipe de la „Bucătăria lui Paul” și tuturor participanților.

Gazdele doresc continuarea acestui proiect minunat la cât mai multe ediții și desigur invită și alte parohii să se alătore acestui proiect duhovnicesc-educativ pentru a aduce bucurie în inimile copiilor și pentru a le crea amintiri plăcute în curtea Casei lui Dumnezeu.

TABĂRA NAȚIONALĂ DE TINERET „TRADIȚIE ȘI NOUȚATE”

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Ioan, Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul Banatului, la Timișoara, s-a desfășurat cea de-a V-a ediție a taberei de tineret „Tradiție și nouătate”, care își propune promovarea valorilor de credință în rândul celor tineri, într-un context deplin actualizat, în raport cu provocările societății contemporane, precum și cu preocupările imediate ale celor prezenți.

Demersul are în vedere punerea în practică a hotărârii Sfântului Sinod nr. 17/10 februarie 2023, care vizează printre altele: familiarizarea tinerilor cu specificul fiecărei zone a României, oferirea unui cadru propice dezvoltării personale a tinerilor, ca membri ai Bisericii etc.

Întâlnirea a debutat cu citirea Acatistului Mântuitorului Iisus Hristos, prin prezența părintelui consilier Nichifor Tănase, în calitate de organizator, precum și a ieromonahului Rafael Povîrnaru din partea

Mănăstirii Timișeni Șag și a preotului Alin Scridon – cadru didactic al Teologiei timișorene. Cu acest prilej, reprezentantul Mitropoliei Banatului a mulțumit Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Ioan pentru organizarea acestui eveniment, aducând înaintea celor prezenți invitația de înnoire spirituală, dar și intelectuală pe care le pune la dispoziție această întâlnire.

Ulterior, cei prezenți s-au bucurat de două prelegeri cu profund conținut istoric, susținute de istoricul Ioan Hațegan, cercetător la Academia Română – filiala Timișoara, care a pus în valoare aspecte legate de “Banatul medieval – de la Dunăre la Criș”, precum și de Pr. Lect. Dr. Alin Scridon care a evidențiat o serie de aspecte privitoare la “istoria vieții religioase a românilor din Banatul istoric”.

În partea a doua a zilei, programul a cuprins vizionarea filmului „Omul lui Dumnezeu” – viața Sfântului Nectarie

de Eghina, activitate care a generat o serie de discuții de maxim interes legate de percepția suferinței ca tainică trăire dialogal-duhovnivească a ființei umane cu Dumnezeu, dezbateri moderate de Ierom. Lect. Dr. Rafael Povîrnaru, cadru didactic asociat al Facultății de Litere, Istorie și Teologie din cadrul Universității de Vest din Timișoara.

Ziua de miercuri, 26 iulie a inclus în program trei prelegeri susținute de lectori universitari de la cele două universități partenere, UVT (Universitate de Vest) și UPT (Universitatea Politehnică) din Timișoara. În acest sens s-a prezentat: „Noțiuni de management de proiect” – Prof. Mihaela Tîlincă, Universitatea Politehnică Timișoara (doctorat în Lingvistica aplicată/Analiza discursului, Universitatea din Lancaster); „Noțiuni de comunicare” – Director Victoria Cocotă (Departamentul Comunicare și Imagine), Universitatea Politehnică Timișoara; „Construirea unui discurs pornind de la structuri narrative de storytelling” – Lect. Univ. Dr. Oana Barbu, Universitatea de Vest Timișoara.

La finalul zilei tinerii participanți au avut parte și de o vizită în centrul municipiului Timișoara, unde au aflat

mai multe detalii despre istoria urbei de pe Bega, care va găzdui în septembrie ITO 2023.

Tabăra a inclus un pelerinaj în Arhiepiscopia Aradului, la Mănăstirile Hodoș-Bodrog și Gai. De asemenea, tinerii au auzit prelegerea „Aradul și Marea Unire” susținută de Protos. Lect. Dr. Nicolae Tang de la Facultatea de Teologie „Ilarion V. Felea” din Arad, apoi au vizitat Muzeul de artă și Catedrala Arhiepiscopală „Sfânta Treime” din Arad.

Manifestarea a continuat vineri, cu o serie de prelegeri de înaltă ținută intelectuală, precum și cu o paletă largă de activități duhovnicești asigurate de profesori ai Seminarului Teologic din Timișoara. În acest sens, au fost rostite următoarele prelegeri: „Repere privind pastorația persoanelor vârstnice în viața Bisericii” – Pr. lect. dr. Marius Ioana, Universitatea de Vest; „Rolul și importanța parohiei și familiei în pastorația persoanelor vârstnice” – Prof. dr. Claudia Borca, Universitatea de Vest și „Tinerii în Biserică – proiect catehetic despre asociațiile de tineret” – Pr. Dr. Nichifor Tănase, consilier eparhial.

TABĂRA „BUCURIE ÎN ORTODOXIE”

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Ioan, Mitropolitul Banatului, Parohia Ortodoxă Română Satchinez a organizat în perioada 24-26 iulie 2023, prima ediție a Taberei „Bucurie în Ortodoxie”.

Tabăra a fost organizată de către pr. Paroh Mihai Herghelegiu, împreună cu doamna preoteasă Viorica Herghelegiu și doamna Nicoleta Pavel și a reunit 20 de copii cu vârste cuprinse între 7-16 ani, care au pornit cu emoție și bucurie spre cunoașterea unor locuri și experiențe inedite. Cu ajutorul Consiliului parohial și al enoriașilor din Satchinez, copiii cu posibilități financiare reduse au beneficiat de această tabără.

În prima zi copiii s-au închinat în Catedrala Ortodoxă din Orăștie și au vizitat centrul istoric din oraș, apoi au fost cazați și au luat masa la Centrul de Agreement Costești, jud. Hunedoara. Programul a continuat cu jocuri religioase și sportive, iar seara s-a organizat focul de tabără, unde participanții au spus povești și au degustat bezele.

A doua zi a continuat cu vizitarea Cetății dacice Sarmizegetusa Regia, unde copiii au pășit pe urmele strămoșilor și au învățat despre capitala Dacilor. Tot în aceeași zi copiii au avut de parcurs un drum anevoios prin pădure, urcând pe Dealul Blidaru, la o altitudine de 705 m, unde au vizitat singura

cetate dacică care nu a putut fi cucerită, și anume Cetatea Blidaru. Pentru vizitarea acestui obiectiv, participanții au dat dovadă de voință și curaj, s-au bucurat că au reușit să parcurgă traseul, iar unul dintre copii a afirmat: „am învins muntele!”. Ziua s-a încheiat cu activitatea creativă „Amprenta prieteniei”, cu relaxare pe malul râului Orăștie, unde copiii au degustat „plăcinte dacice” și cu seară de film.

În ultima zi a taberei copiii au realizat diverse lucrări creative, au împărtășit păreri și impresii despre tabără și au fost răsplățiți cu diplome de participare. Programul taberei s-a încheiat cu închinare la Mănăstirea Prislop, unde copiii au rostit rugăciuni și au vizitat peștera Sfântului Ioan de la Prislop.

În această tabără s-au legat strânse prietenii, copiii au învățat să se apropie mai mult de Dumnezeu prin rugăciune și fapte bune, să aprecieze natura, au învățat jocurile copilăriei fără tehnologie, să se ajute reciproc și au înțeles că Ortodoxia rezonază optim cu bucuria. Copiii s-au simțit foarte bine în această tabără, exprimându-și dorința să participe, cu ajutorul lui Dumnezeu, și la următoarele ediții ale taberei „Bucurie în Ortodoxie”.

ACTUALITATEA EPARHIALĂ

EXAMEN DE LICENȚĂ LA FACULTATEA DE TEOLOGIE DIN TIMIȘOARA

Miercuri, 5 iulie, la sediul Facultății de Teologie din Timișoara a avut loc proba scrisă a examenului de licență în Teologie, susținută de 11 absolvenți ai ciclului de licență în Teologie pastorală ortodoxă.

Examenul a fost la disciplina Teologie dogmatică și simbolică.

Vineri, 7 iulie, tot la sediul Facultății s-a desfășurat proba susținerii orale a lucrării de licență, în prezența Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Ioan al

Banatului și a comisiei profesionale prezidate de părintele profesor Constantin Jinga.

După susținerea probei și declararea tuturor ca fiind promovați, a urmat o slujbă de Te-Deum în capela Facultății de Teologie, săvârșită de părintele profesor Marius Florescu.

După slujbă, absolvenții au depus jurământul de credință pentru păstrarea și promovarea dreptei credințe, precum și față de Biserică și ierarhie.

VIZITĂ ARHIEREASCĂ LA PAROHIA TIMIȘOARA-RONAȚ

Duminica a V-a după Rusalii a fost o zi binecuvântată și de mare bucurie duhovnicească pentru slujitorii și credincioșii parohiei Timișoara-Ronaț, care au primit vizita Preasfințitului Părinte Paisie Lugojanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei.

Preasfinția sa a săvârșit Sfânta Liturghie arhierescă în biserica parohială, răspunsurile liturgice fiind date de strana parohiei, coordonată de arhid. dr. Ionuț Ardereanu. Predica duminicală a fost rostită de preotul paroh Timotei Sbera. La momentul îndătinat, mulți copii și enoriași ai comunității s-au împărțășit cu Trupul și Sângele Mântuitorului Iisus Hristos.

La finalul Sfintei Liturghii, în cuvântul de învățătură, Preasfinția sa a evidențiat dragostea

Domnului Hristos față de creația Sa, prin vindecarea celor doi demonizați. Plecând de la pericopa evanghelică de la Matei VIII, 28-34, ierarhul a subliniat cum omul, stăpânit de duhurile răutății, se depărtează de Dumnezeu, de aproapele și de sine însuși. Printr-o luptă ascetică, persoana umană, ajutată de harul Duhului Sfânt, reușește să-și restabilească starea de sănătate sufletească și trupească. Deci, omul singur

nu poate lupta împotriva patimilor și a duhurilor rele, ci doar prin comuniune vie cu Hristos, prin post și rugăciune.

Părintele paroh a mulțumit Preasfințitului Părinte Paisie pentru vizita pastorală și l-a încredințat de dragostea credincioșilor și a clericilor slujitori din parohia Timișoara-Ronaț.

NOI NUMIRI ÎN ADMINISTRAȚIA BISERICESCĂ A ARHIEPISCOPIEI TIMIȘOAREI

Cu data de 1 iulie 2023, la propunerea Înaltpreasfințitului Părinte Ioan, Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul Banatului, Permanența Consiliului eparhial a aprobat numirea preotului Cristian-Lucian Păiș, conducătorul oficiului protopopesc Timișoara II, în funcția de inspector eparhial la Centrul eparhial al Arhiepiscopiei Timișoarei. În locul preotului Cristian-Lucian Păiș, în funcția de protopop al protopopiatului Timișoara II a fost numit, tot cu 1 iulie a.c., preotul Caius Andrașoni, preot paroh la parohia Ghiroda Veche, protopopiatul Timișoara II.

Preotul-inspector Cristian-Lucian Păiș

Născut la data de 21 aprilie 1982, în orașul Lugoj, din părinții Ana și Ioan Păiș, domiciliați în satul Sâlha, parohia Coșteiu.

Preotul Cristian-Lucian Păiș a urmat cursurile școlii primare și gimnaziale în localitatea natală și pe cele ale Seminarului Teologic Liceal „Ioan Popasu” din Caransebeș, în perioada 1997-2002.

Între 2002-2006 a frecventat cursurile Facultății de Litere, Istorie și Teologie, din cadrul Universității de Vest din Timișoara, specializarea Teologie – Istorie, iar în anul 2014 finalizează cursurile de Teologie Pastorală, din cadrul aceleiași facultăți.

Cursurile de masterat le-a frecventat în anii 2006-2008 tot la Facultatea de Litere, Istorie și Teologie din Timișoara, specializarea „Istorie și Interconfesionalism”.

În anul 2010 finalizează cursurile de master în specializarea „Teologie practică” la Facultatea de Teologie a Universității „Aurel Vlaicu” din Arad.

Din anul 2007 este căsătorit cu Anca Șandru, profesor pentru învățământul primar.

Între anii 2006-2009 a activat ca profesor de religie, iar de la 1 decembrie 2009 a fost numit pe postul de preot paroh la parohia Sacoșu Turcesc, protopopiatul Timișoara II. Cu binecuvântarea vrednicului de pomenire dr. Nicolae Corneanu, Mitropolitul Banatului, a fost hirotonit diacon, în data de 11 decembrie și preot în data de 18 decembrie 2009, de către Preasfințitul Paisie Lugojanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei.

În perioada 2013-2020 îndeplinește funcția de secretar al Protopopiatului Timișoara II, iar din data de 1 martie 2020, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Ioan, Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul Banatului, îndeplinește slujirea de protopop al Protopopiatului Timișoara II. A fost hirotesit iconom stavrofor în data de 15 iunie 2021.

De la data de 1 iunie 2023, preotul Cristian Păiș a fost încadrat și pe postul de preot coslujitor la parohia Timișoara Iosefin, protopopiatul Timișoara II.

Protopopul Caius Andrașoni

S-a născut la data de 27 august 1980 în orașul Făget, din părinții Toader și Florica Andrașoni din satul Luncanii de Jos, comuna Tomești, județul Timiș.

A absolvit Școala Gimnazială în comuna Tomești, apoi a urmat cursurile Liceului Teoretic Traian Vuia din Făget. În anul 1999 a susținut examenul de admitere la Facultatea de Litere, Filosofie și Istorie, specializarea Teologie Ortodoxă Pastorală, pe care a absolvit-o în anul 2003.

Din anul 2002 este căsătorit cu Ani Gherghinescu, profesor cu gradul I, specializarea Teologie Litere (limba germană).

În anul 2003 susține examenul de capacitate preotească, apoi cu binecuvântarea vrednicului de pomenire Mitropolit Nicolae Corneanu este hirotonit diacon în data de 29 iunie 2003 și preot la 2 iulie 2003, de către Preasfințitul Părinte Episcop – vicar Lucian Lugojanul. După hirotonie este încadrat pe postul de preot paroh pe seama parohiei Mâtnicu Mic, cu filia Drăgsinești, protopopiatul Făget, cu data de 1 iulie 2003. Aici păstorește timp de 11 ani, perioadă în care a desfășurat numeroase activități de renovare și de refacere a celor două biserici aflate în administrație, precum și de îngrijire a cimitirelor și a terenurilor proprietatea Bisericii. De asemenea, a desfășurat activități cu tinerii și copiii din parohie, dar și cateheze cu adulții.

Pentru întreaga activitate desfășurată în parohia Mâtnicu Mic, protopopiatul Făget, este hirotesit iconom de către Preasfințitul Părinte Episcop – vicar Paisie Lugojanul, în anul 2008.

În anul 2013 a fost numit coordonatorul Centrului Educațional „Patriarh Miron Cristea” din Făget, unde a purtat de grijă unui număr de 25 de copii, beneficiari ai acestui proiect filantropic.

La data de 15 iunie 2014, cu binecuvântarea Mitropolitului Nicolae Corneanu, a fost numit preot paroh pe seama parohiei Ghiroda Veche din protopopiatul Timișoara II.

Pentru vrednica activitate desfășurată în toți acești ani, în anul 2016 a fost hirotesit iconom stavrofor de către Înaltpreasfințitul Părinte Ioan, Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul Banatului. La data de 1 iulie 2023 a fost încadrat pe postul de protopop al protopopiatului Timișoara II.

POMENIREA LUPTĂTORILOR ANTICOMUNIȘTI LA TIMIȘOARA

La 16 iulie 1949, autoritățile comuniste, în conformitate cu sentința nr. 1091/25 iunie 1949 a Tribunalului Militar Timișoara, au executat un prim lot de partizani anticomuniști condamnați la moarte, format din Spiru Blănaru, Petru Domășneanu, Romulus Marițescu, Petru Pușchiță și Ion Tănase.

Asemenea execuții au avut loc, din păcate, și în anii următori. În certificatele de deces, întocmite abia opt ani mai târziu, partizanii executați au fost trecuți ca fiind decedați din motive medicale, toți în aceeași zi și aproximativ la aceeași oră.

Ca în fiecare an, foștii luptători anticomuniști s-au adunat la Pădurea Verde, pentru a-i pomeni pe cei executați în mod criminal de către autoritățile comuniste. Astfel, Duminică, 16 iulie 2023, preotul Alin Cristian Scridon de la parohia Timișoara Pădurea Verde a oficiat slujba parastasului pentru cei împușcați în urmă cu zeci de ani.

La acest moment comemorativ au participat membri ai Asociației Foștilor Deținuți Politic, filiala Timiș și ai Asociației Foștilor Deportați în Bărăgan.

Din partea acestor asociații au rostit alocuțiuni domnii Teodor Stanca, Gheorghe Ardelean și Petru Mirciov.

Monumentul de la Pădurea Verde – Timișoara, străjuit de o sfântă cruce, este placat cu 43 de plăci din granit negru, pe care sunt inscripționate numele membrilor grupurilor de rezistență anticomunistă, a celor executați chiar în Pădurea Verde, a celor care au murit în urma torturilor la care au fost supuși în închisorile comuniste, a sutelor de bănățeni care și-au găsit sfârșitul în apele Dunării sau pe frontierele cu sârmă ghimpată, răpuși de gloanțele cerberilor infernului comunist. Simbolizând mormântul celor fără de morminte, în fața acestui monument sunt omagiați toți frații români care au murit în confruntările cu forțele de securitate, în revoltele țărănești, în închisori, în lagăre și deportări.

SFÂNTUL PROROC ILIE TESVITEANUL, PRĂZNUIT DE BĂNĂȚENI

Cu ocazia sărbătorii Sfântului Proroc Ilie Tesviteanul, două vetre monahale bănățene și-au sărbătorit hramul: Mănăstirea Românești și Mănăstirea Dobrești.

Sute de pelerini din întreg Banatul și-au îndreptat pașii spre Mănăstirea Românești, ctitorie a patriarhului Miron Cristea. În mijlocul pelerinilor a fost prezent și Înaltpreasfințitul Părinte Ioan, Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul Banatului. După Sfânta Liturghie săvârșită în paraclisul de vară, Părintele Mitropolit Ioan a rostit un cuvânt de învățătură și a evocat viața și faptele minunate ale Sfântului Proroc Ilie Tesviteanul. Soborul preoțesc a oficiat apoi, în cimitirul monahal o slujbă de pomenire pentru viețuitorii, ostenitorii și ctitorii așezământului trecuți la cele veșnice.

La final, cu binecuvântarea Înaltpreasfințeniei sale, obștea mănăstirii a oferit pelerinilor aproximativ 1000 de pachete cu alimente, pregătite cu multă dăruire de către obștea monahală coordonată de către monahia Harisa Cruceanu, starea mănăstirii.

La hramul mănăstirii Sfântul Ilie Românești au participat arhim. Simeon Stana, exarhul mănăstirilor din eparhie, protopopul Dorin Covaci de la Făget, ieromonahii slujitori și mulți preoți de la parohiile învecinate. Mănăstirea Românești mai este numită de credincioșii bănățeni și „Balta Caldă”, deoarece în incinta ei se află un izvor cu apă semitermală, cu o temperatură constantă de 18°C.

Mănăstirea Dobrești, ctitoria Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a sărbătorit, la rândul ei, pe Sfântul Proroc Ilie, ocrotitorul spiritual al acestui nou așezământ monahal. Sfânta Liturghie a fost oficiată de Preasfințitul Părinte Paisie Lugojanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei, împreună cu pr. Cristian Păiș, inspector eparhial, stareții mănăstirilor Dobrești și Săraca, protos. Matei Buliga și arhim. Climent Vântu, precum și cu mai mulți preoți din Protopopiatul Lugoj. După Sfânta Liturghie, Preasfinția Sa a rostit un cuvânt de învățătură și a săvârșit slujba de pomenire pentru părinții Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, Alexie și Stela.

Mănăstirea Dobrești a fost ctitorită la data de 9 iulie 2003 din inițiativa și jertfelnicia Preafericitului Părinte

Patriarh Daniel (pe atunci Mitropolit al Moldovei și Bucovinei), fiu al satului. În semn de evlavie și prețuire față de Sfânta Cuvioasă Paraschiva și aducerea aminte de locurile natale, Părintele Patriarh Daniel a oferit în dar, odată cu înființarea Mănăstirii Dobrești, veșmântul care a acoperit moaștele Sfintei Cuvioase Parascheva de la Iași. Acesta este așezat în biserica satului, într-o raclă din lemn de stejar, pe care este

sculptat chipul Sfintei Cuvioase Paraschiva încadrat de motive florale. Locul pe care a fost ridicată biserica a fost sfințit la 23 octombrie 2005. Până la 1 iulie 2008 s-au întreprins eforturi pentru finalizarea proiectului și pentru obținerea autorizațiilor necesare începerii construcțiilor. Cu această dată a început efectiv construcția bisericii.

CĂLĂTORIE SPIRITUALĂ LA MĂNĂSTIRILE DOBREȘTI, ROMÂNEȘTI ȘI LUNCANII DE SUS

Parohia Timișoara Iosefin organizează periodic pelerinaje la mai multe locuri sfinte și mănăstiri, atât în țară, cât și peste hotare, aceste călătorii duhovnicești fiind un bun prilej pentru credincioși

de a aprofunda cunoștințele în materie de credință, de a înmulți rugăciunea și de a spori unitatea și comuniunea dintre preoți și credincioși, precum și a credincioșilor întreolaltă.

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Ioan, Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul Banatului, cu ocazia prăznuirii Sfântului Proroc Ilie Tesviteanul, 20 iulie 2023, un grup de credincioși ai parohiei, însoțiți de preotul Cristian Păiș, s-a angajat într-o călătorie spirituală la mănăstirile Dobrești și Românești, care și-au cinstit ocrotitorul și la Mănăstirea Luncanii de Sus.

La orele dimineții pelerinii, cu inimile pline de entuziasm și de emoție, s-au întâlnit în fața bisericii parohiale de unde, după convenita rugăciune, au plecat spre cele trei vetre monahale. Drumul către mănăstiri a fost presărat de rugăciuni și cântări duhovnicești, iar peisajul împrejurimilor

s-a contopit cu liniștea și bucuria sufletească a credincioșilor.

Prima oprire a fost la mănăstirea din satul Dobrești. Această mănăstire a luat ființă în anul 2003, fiind ctitorie a Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, originar din această localitate. Aici credincioșii au avut bucuria de a participa la Sfânta Liturghie Arhierescă, oficiată de către Preasfințitul Părinte Paisie Lugojanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei, împreună cu un sobor de preoți și diaconi.

În cuvântul de învățătură Preasfinția Sa a amintit credincioșilor despre viața și virtuțile Sfântului Proroc Ilie, unul dintre cei mai cunoscuți și venerați proroci ai Vechiului Testament, încurajându-i să urmeze exemplul de credință și curaj al sfântului. La final a avut loc procesiunea în jurul mănăstirii, după care credincioșii au primit pachete cu mâncare, din care nu au lipsit sarmalele tradiționale.

Pelerinajul a continuat cu o scurtă călătorie în „Țara Făgetului”, unde pelerinii au poposit la Mănăstirea Românești, cunoscută și sub numele

de „Mănăstirea Izvorul Miron”, întemeierea ei fiind legată de episcopul Miron Cristea, primul patriarh al României. Și această mănăstire a îmbrăcat astăzi haine de sărbătoare, prin prezența Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Ioan, care a săvârșit Sfânta Liturghie cu ocazia hramului.

Ultima etapă a pelerinajului din această zonă a Banatului a fost la Mănăstirea Luncanii de Sus, situată la 12 km de Mănăstirea Românești într-un cadru natural pitoresc, cu dealurile și pădurile din împrejurimi, care creează un mediu duhovnicesc aparte pentru rugăciune și liniște sufletească. Biserica, precum și complexul mănăstiresc sunt din lemn ceea ce îi dă o frumusețe aparte.

Pe drumul de întoarcere, credincioșii și-au exprimat recunoștința pentru această experiență unică și-au promis că vor continua să-și hrănească sufletele cu rugăciune și credință, urmând învățăturile Sfântului Proroc Ilie. Cu amintirile acestei călătorii spirituale vii în inimile lor, pelerinii s-au îndreptat spre casele lor cu un sentiment de pace și împlinire, pelerinajul din această zi fiind cu adevărat o călătorie a sufletului.

ZIUA JUDEȚULUI TIMIȘ

Pe data de 28 iulie 2023, timișorenii și locuitorii județului Timiș au sărbătorit 104 ani de administrație românească în Banat. Cu acest prilej, Administrația județeană a organizat, în sala multifuncțională a instituției, un moment festiv la care au participat consilieri județeni, reprezentanți ai primăriei și ai prefecturii, ai instituțiilor deconcentrate, ai Bisericilor

și confesiunilor creștine, foști lideri ai CJT, delegații ale unor județe din Germania și Republica Moldova, înfrățite cu județul nostru, oameni de cultură și artă etc. Ședința festivă a fost prezidată de către domnul Alin Nica, președintele Consiliului Județean Timiș.

Invitați de onoare la această ședință festivă au fost dl. Gheorghe Zamfir, artistul care a dus faima muzicii

românești pe toate continentele și artistul plastic Vasile Pinteau.

Consilierii județeni au aprobat, recent, acordarea titlului de „Ambasador Cultural” cunoscutului artist Gheorghe Zamfir (82 ani), care a susținut sute de concerte la nai în toată lumea, dar și artistului plastic Vasile Pinteau (92 ani).

Laudatio pentru dl. Gheorghe Zamfir a fost rostit de regizorul Victor Popa iar pentru dl. Vasile Pinteau de profesorul Claudiu T. Arieșan de la Universitatea de Vest din Timișoara. De asemenea, pentru acest moment festiv au fost pregătite două filme scurte și reprezentative, realizate de regizorul Victor Popa, care au surprins în câteva minute viața și activitatea celor doi „monștri sacri” ai lumii artistice timișene și românești în același timp. Totodată, Consiliul Județean Timiș, a mai acordat câte un Trofeu al Recunoștinței pentru mai multe persoane implicate în proiecte comunitare, ce ajută la dezvoltarea economică, culturală și socială a județului Timiș.

Delegatul Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Ioan la această ședință festivă a fost preotul Ionel

Popescu, vicar eparhial. Precucernicia Sa a transmis celor prezenți binecuvântarea Chiriarhului timișorean, a subliniat buna colaborare dintre Consiliul Județean și Mitropolia Banatului și a adresat un cuvânt de felicitare celor doi artiști ajunși la maturitatea carierei artistice și care sunt recunoscuți pentru meritele deosebite aduse țării și județului nostru.

Cu ocazia Zilei Județului Timiș, în foaierea Palatului Administrativ, timișenii au putut viziona materiale din fondul de documentar al Bibliotecii Județene Timiș despre momente importante din istoria județului, în cadrul expoziției de presă – Timișul, istorie vie.

În aceeași zi, spre seară, la Muzeul Național de Artă a avut loc vernisajul expoziției „Personalități din Banat”, care a prezentat portretele a 60 de personalități reprezentative pentru Timișoara și regiune, expoziție semnată de artistul Aurelian Scorobete. De asemenea, Sala Capitol a găzduit gala festivalului „Lada cu zestre” iar la Muzeul Satului Bănățean a avut loc premiera musicalului „Come into the light”.

ZIUA IMNULUI NAȚIONAL

În conformitate cu Legea nr. 99/1998, ziua de 29 iulie, a fost proclamată Ziua Imnului Național al României – Deșteaptă-te române! și reprezintă simbolul unității Revoluției Române din 1848.

În această zi, zeci de timișoreni s-au adunat în Piața Libertății pentru a se bucura de ceremonialul la care au luat parte zeci de militari, aparținând Garnizoanei militare Timișoara, Inspectoratului

Județean pentru Situații de Urgență și Grupării de Jandarmi Mobile, funcționari cu statut special ai Penitenciarului Timișoara, polițiști încadrați la Inspectoratul de Poliție al județului Timiș și Inspectoratul Teritorial al Poliției de Frontieră Timișoara, comandanți ai instituțiilor din Sistemul Național de Apărare, Ordine Publică și Securitate Națională, cadre militare în rezervă și retragere,

veterani de război, oficialități județene și locale și numeroși turiști de pe toate meridianele globului pământesc.

Serviciul religios din cadrul ceremonialului a fost oficiat de Prea Onoratul părinte Caius Andrașoni, protopopul Protopopiatului Timișoara II, ca delegat al Înaltpreasfințitului Părinte Ioan, Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul Banatului, alături de preoții militari din garnizoana Timișoara: Andrei Chiriluc de la Brigada 18 Cercetare Supraveghere „Decebal” și Mihai-Adrian Venter de la Inspectoratul de Jandarmi Județean „General Moise Groza” Timiș. În cadrul slujbei a fost rostită o binecuvântare și o rugăciune pentru poporul român. Imnul național a fost interpretat vocal de către mezzosoprana Andra Barbul și militarii din dispozitivul de defilare și cu emoție de către întreaga asistență, în acordurile fanfarei militare.

Manifestarea s-a încheiat cu defilarea Detașamentului de onoare, în aplauzele celor prezenți și spre bucuria copiilor și a turiștilor prezenți în Agora timișoreană. Imnul „Deșteaptă-te române!” a fost cântat pentru prima dată în Parcul Zăvoi din Râmnicu Vâlcea, la 29 iulie 1848. Poemul patriotic „Un răsunet” scris de poetul bistrițean Andrei Mureșanu, a fost publicat în numărul 25 din 21 iunie 1848, în suplimentul „Foaiete pentru

mințe, inimă și literatură”. Muzica a fost compusă de către Anton Pann, comemorat în Anul imnografilor bisericești ca important cântăreț de strană, culegător de folclor și compozitor al unor mari creații muzicale bisericești. În anul 1910, corul „Ion Vidu” din Lugoj, a înregistrat pentru prima dată pe disc varianta corală. În perioada regimului comunist Imnul a fost înlocuit cu „Trei culori”, iar textul declarat interzis. În 17 decembrie 1989, coloanele de revoluționari au interpretat Deșteaptă-te române!, mesajul invocând risipind frica de moarte și unind întregul popor în sentimentele nobile ale momentului revoluționar, izbucnit la Timișoara, și devine Imnul Național al României, consacrat prin Constituția din 1991. Prin articolul 29 al Regulamentului Onorurilor și Ceremoniilor militare, se specifică că, simbolurile naționale sunt stema țării, drapelul României, Ziua Națională a României, sigiliul statului și imnul național al României prin care se exprimă respectul față de valorile României, dragostea de patrie a românilor, unitatea națională, independența și integritatea statală. Acestea i-au unit și îi unesc pe toți românii din țară și de pretutindeni, sunt însemne durabile ale identității istorice și culturale, ale demnității și onoarei poporului român.

30 DE ANI DE LA TÂRNOSIREA BISERICII ORTODOXE UCRAINENE DIN LUGOJ

Din încredințarea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, în Duminica a VIII-a după Rusalii (duminică 30 iulie), Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan al Banatului a săvârșit Sfânta Liturghie la catedrala ucraineană din Lugoj, „Sf. Întocmai cu Apostolii, marele cneaz Vladimir și Sf. Ierarh Petru Movilă”, centrul duhovnicesc al ucrainenilor din Lugoj.

Din soborul preoților slujitori au făcut parte Petru Rosoca, protopopul ortodox ucrainean de Lugoj, Ioan Virgil Brotnei, parohul bisericii, Ilie Albiciuc, fostul paroh și protopop ucrainean al Lugojului, Timotei Anișorac, consilier eparhial al Arhiepiscopiei Timișoarei, Ionuț Furdean, protopopul de Lugoj, pr. lect. univ. Marius Florescu, Facultatea de Teologie din Timișoara, precum și mulți preoți ucraineni din Banat. Răspunsurile liturgice au fost date de corul parohiei condus de prof. Vasile Gabriel Bilan și de credincioșii din alte parohii ucrainene. La finalul Sfintei Liturghii, Părintele Mitropolit Ioan, preoții și

credincioșii prezenți au înconjurat de trei ori lăcașul de închinare, conform rânduielilor liturgice.

La această mare sărbătoare a credincioșilor ucraineni au participat Gheorghe Hleba, președintele ucrainenilor din România- filiala Timișoara, Sorin Stragea, fostul primar al Municipiului Lugoj, precum și alți reprezentanți ai administrației locale.

Cuvântul de învățătură a fost rostit de către Părintele Mitropolit Ioan, care a explicat evanghelia zilei, Matei, cap. 14, 14-22, care se vorbește despre minunea înmulțirii pâinilor de către Mântuitorul Iisus Hristos. Înaltpreasfinția sa a amintit și de instituirea Cinei celei de Taină, făcând o paralelă cu pericopa evanghelică duminicală și a explicat cum din dragoste pentru om, Hristos Domnul nu ne hrănește doar cu pâine, ci cu Însuși Trupul și Sângele Său dumnezeiesc.

După încheierea serviciului liturgic, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan a transmis

mesajul de felicitare al Preafericitului Părinte Daniel, cu prilejul împlinirii a trei decenii de slujire în biserica ucraineană din Lugoj. De asemenea, din partea Preafericitului sale a fost înmănată diploma cu medalie a Anului omagial 2023 pentru părintele vicar dr. Nicolae Lauruc de la Sighetu Marmației, părintele vicar onorific Ioan Pițura, părintele protopop Petru Rosoca, părintele protopop onorific Ilie Albiciuc și părintele paroh Ioan-Virgil Brotnei.

Părintele Mitropolit Ioan a înmănat, totodată, diplome de recunoștință pentru ctitorii și binefăcătorii locașului ucrainean din Lugoj.

Începând cu anul 1990, ucrainenii din Banat au reușit să se constituie într-un protopopiat cu sediul la Lugoj, dependent de Vicariatul ortodox ucrainean din localitatea Sighetu Marmației, aflat sub jurisdicția Patriarhiei Române. Primul preot și paroh al acestei biserici a fost Ilie Albiciuc, care a slujit la Lugoj în perioada 1 noiembrie 1990 – 1 iulie 2021. Din anul 2021 este numit paroh al parohiei

ortodoxe ucrainene din Lugoj preotul Ioan-Virgil Brotnei.

Târnosirea bisericii ucrainene din Lugoj a avut loc la 5 decembrie 1993. Cu binecuvântarea Patriarhului Teoctist, Sfânta Liturghie din acea vreme a fost oficiată de către Mitropolitul Nicolae al Banatului, împreună cu oaspetele din Ucraina, Arhiepiscopul Danylo.

Biserica ucraineană din Lugoj este lăcașul reprezentativ de închinare al credincioșilor ucraineni din zonă, dar și al celorlalte etnii conlocuitoare în urbe și care împărtășesc aceeași credință. Lângă biserica parohială se află troița sculptată în stejar de Teodor Bârsan din Bârsana, Maramureș și bustul lui Taras H. Șevcenko, poet și pictor ucrainean (1814-1861), donat de Hleba Iura – președinte U.U.R., filiala Timiș. Pictura în tempera este executată în stil propriu bisericilor din Ucraina de un grup de pictori din Lvov, Ucraina

ZIUA TIMIȘOAREI

Joi, 3 august 2023, sute de timișoreni au sărbătorit, alături de oficialități, ziua orașului: 104 ani de la unirea Banatului cu România și, totodată, de la instaurarea administrației românești în Timișoara.

Manifestările au debutat în Piața Petru Maior cu un ceremonial militar și religios. După prezentarea onorului și salutarea Drapelului de Luptă, a fost interpretat Imnul Național de Stat, instrumentat de către Muzica Militară a Brigăzii 18 Cercetare Supraveghere „Decebal” și a avut loc oficierea serviciului religios – Trisaghionul pentru Eroi, de către preoții militari ai Garnizoanei Timișoara. Pe acordurile fanfarei, au fost depuse coroane de flori la bustul colonelului Virgil Economu, cel care s-a aflat în fruntea trupelor Regimentului 105 Infanterie al Armatei Române, care au intrat în Timișoara la 3 august 1919.

În continuare, în Piața Unirii, a avut loc ceremonia militară și religioasă organizată cu prilejul sărbătoririi Zilei Timișoarei. Slujba de Te-Deum a fost oficiată de către Prea Onoratul Părinte Ionel Popescu, vicar eparhial al Arhiepiscopiei Timișoarei, împreună cu preoții militari Andrei Chiriluc de la Brigada 18 Cercetare Supraveghere „Decebal”, Mihai-Adrian Venter de la Inspectoratul de Jandarmi Județean „General Moise Groza” Timiș și Florin Avram de la Penitenciarul Timișoara.

În cuvântul său, rostit cu acest prilej aniversar și comemorativ, părintele Ionel Popescu a spus că: „Această zi reprezintă un moment emoționant și un semn al unității noastre naționale” și a transmis autorităților locale, demnitarilor, comandanților, militarilor și tuturor celor

prezenți, binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Ioan, Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul Banatului.

După ceremonialul religios, au fost rostite mai multe alocuțiuni de către Dominic Samuel Fritz, primarul Timișoarei, Mihai Ritivoiu, prefectul Județului Timiș și Cristian Moș, vicepreședintele Consiliului Județean Timiș, alocuțiuni ce au evocat momente de referință pentru istoria urbei de pe Bega. Muzica militară a Garnizoanei Timișoara a susținut un concert de fanfară, interpretând totodată și cântece patriotice.

La finalul activității, în aplauzele celor prezenți, a avut loc defilarea detașamentului de onoare, compus din: militari aparținând Brigăzii 18 Cercetare Supraveghere „Decebal”, jandarmi din cadrul Inspectoratului de Jandarmi Județean „General Moise Groza” Timiș, polițiști de penitenciare de la Penitenciarul Timișoara, pompieri militari aparținând Inspectoratului pentru Situații de Urgență „Banat” al județului Timiș, funcționari publici cu statut special – polițiști din cadrul Inspectoratului de Poliție al Județului Timiș și funcționari cu statut special – polițiști aparținând Inspectoratului Teritorial al Poliției de Frontieră Timișoarei.

3 August a devenit ziua orașului Timișoara prin Hotărârea de Consiliu Local nr. 217 din 1999. Prin această hotărâre se marchează, ca zi a orașului, momentul intrării trupelor românești în Timișoara, la 3 august 1919 și instaurarea administrației românești. După înfrângerea trupelor austro-ungare, în toamna anului 1918, Banatul a fost ocupat de trupele Antantei. La 14 noiembrie 1918, în oraș au intrat militari sârbi, iar la începutul lunii decembrie au intrat francezii. În 1919, la Conferința de Pace de la Paris, a avut loc o dezbatere asupra apartenenței Banatului. Conferința a decis dezmembrarea teritorial-administrativă a Banatului istoric: două treimi din teritoriu revine României și o treime Regatului Sârbo-Croato-Sloven. Zona care a revenit României cuprindea și Timișoara. Astfel, la 28 iulie 1919 a început procesul de instaurare a administrației românești. La 1 august sosesc primele structuri ale Forțelor Armate Române și anume Regimentul 9 Jandarmi Timișoara, sosiți de la Lugoj și Deva, orașe în care au fost cantonate din 25 iulie. Procesul a fost finalizat în 3 august, prin intrarea în oraș a unităților armatei române.

AGENDA ÎNALTPREASFINȚITULUI PĂRINTE IOAN, MITROPOLITUL BANATULUI

IULIE 2023

3 iulie 2023

A participat la ședința Sinodului Permanent, desfășurată la Palatul Patriarhiei din București.

4 – 5 iulie 2023

A participat la ședința de lucru a Sfântului Sinod, desfășurată la Palatul Patriarhiei din București.

7 iulie 2023

A prezidat examenul de licență al absolvenților anului IV, ai Facultății de Teologie din Timișoara, luând parte și la ceremonia de depunere a jurământului.

9 iulie 2023

A oficiat Sfânta Liturghie la catedrala mitropolitană, rostind cuvântul de învățătură.

12 iulie 2023

A primit pe domnul Nicolae Muntea, artist popular, Timișoara.

13 iulie 2023

A primit pe domnul Gheorghe Bugarschi, din Timișoara;

A primit pe preotul paroh Remus Pogan, de la parohia Bobda, din protopopiatul Timișoara I;

A primit pe preotul Dorin Covaci, protopopul Oficiului protopopesec Făget;

A primit pe doamna Victoria Cociata, director Departamentul Comunicare și Imagine, din cadrul Universitatea Politehnica Timișoara.

14 iulie 2023

A primit pe domnul Dincă Laurențiu, inspector de poliție, Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane, Timișoara.

16 iulie 2023

A oficiat Sfânta Liturghie la parohia Denta, din protopopiatul Deta, rostind cuvântul de învățătură.

17 iulie 2023

A primit pe preotul paroh Florin Băran, de la parohia Șag, din protopopiatul Timișoara I;

A primit pe preotul paroh Ionuț Cristea, de la parohia Dudeștii Noi, din protopopiatul Timișoara I.

18 iulie 2023

A primit pe domnul Ruben Lațcău, Viceprimarul Municipiului Timișoara.

19 iulie 2023

A primit pe domnul conf. univ. dr. Daniel Lemeni, de la Facultatea de Teologie din Timișoara.

20 iulie 2023

A oficiat Sfânta Liturghie la mănăstirea „Izvorul Miron”, Românești, rostind cuvântul de învățătură.

21 iulie 2023

A primit pe preotul lector univ. dr. Alin Scridon, de la Facultatea de Teologie, din Timișoara;

A primit pe preotul Zaharia Pereș, protopopul Oficiului protopopesc Timișoara I, dimpreună cu preoții parohi: Cosmin Panțuru, de la parohia Sfântul Ilie Fabric, Florentin Jura, de la Calea Martirilor – Sfântul Ștefan, respectiv Timotei Sbera, de la parohia Timișoara Ronat;

A primit pe domnul Ciprian Olinici, ministru secretar de stat, de la Secretariatul de Stat pentru Culte, București;

A primit pe domnul Cristian Franțescu, director Direcția Patrimoniu, din cadrul Primăriei Municipiului Timișoara;

A primit pe preotul paroh Cristian Tomescu, de la parohia Timișoara Fabric Est, din protopopiatul Timișoara II.

22 iulie 2023

La invitația președintelui Consiliului Județean Timiș, domnul Alin Nica, a vizitat împreună cu ministrul Sănătății din Guvernul României, domnul prof. univ. dr. Alexandru Rafila, șantierul noului hub de sănătate a orașului Timișoara, care va cuprinde secții de Urgență și ATI, precum și Secție de Mari Arși, imobil ce se construiește în vecinătatea Spitalului Clinic Județean de Urgență „Dr. Pius Brînzeu”, Timișoara.

23 iulie 2023

A oficiat Sfânta Liturghie la catedrala mitropolitană, rostind cuvântul de învățătură;

La orele prânzului a săvârșit slujba de înmormântare, pentru adormita întru Domnul, Eva-Georgeta Andreaș, fost prefect al județului Timiș.

24 iulie 2023

A primit pe domnul Lucian Trifonescu, primarul localității Banloc;

A primit pe domnul ing. Vasile Cotuna, membru al Adunării Eparhiale, a Arhiepiscopiei Timișoarei.

25 iulie 2023

A primit pe doamna Lucreția Ciordoș, din Oradea;

A primit pe doamna prof. univ. dr. Panaitescu-Bunu Carmen, de la Universitatea de Medicină și Farmacie „Victor Babeș”, din Timișoara;

A primit pe domnul conf. univ. dr. Remus Feraru, de la Facultatea de Teologie, din Timișoara;

A primit pe domnul Cristian Franțescu, director – Direcția Patrimoniu Primăria Municipiului Timișoara.

26 iulie 2023

A primit pe rapsodul Ioan Crețan, din Miercurea Ciuc;

A primit pe preotul Ciprian Boșca, protopopul Oficiului protopopesc Deta;

A primit pe doamna prof. Daniela Buzatu, inspector școlar pentru disciplina Religie, din cadrul Inspectoratului Școlar Județean Timiș.

28 iulie 2023

A primit pe preotul paroh Alin Vârțaru, de la parohia Lugoj Cotu Mic, din protopopiatul Lugoj;

A primit pe preotul Ciprian Goguț, de la parohia Iecea Mare, protopopiatul Sânnicolau Mare;

A primit pe preotul paroh Daniel Escariu, de la parohia Cutina, din protopopiatul Făget.

30 iulie 2023

La invitația protopopiatului ucrainean de Lugoj, din încredințarea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, a oficiat Sfânta Liturghie la catedrala ucraineană din Lugoj, „Sf. Întocmai cu Apostolii, marele cneaz Vladimir și Sf. Ierarh Petru Movilă”, centrul duhovnicesc al ucrainenilor din Lugoj, la împlinirea a 30 de ani de la zidirea Sfintei Catedrale.

31 iulie 2023

A primit pe preotul paroh Ionel Maței, de la parohia Săcălaz, din protopopiatul Timișoara I;

A primit pe preotul Caius Andrașoni, protopopul Oficiului protopopesc Timișoara II;

A primit pe preotul pensionar, Pavel Indru, din Timișoara;

A primit pe preotul paroh Orlando Văran, de la parohia Urseni, din protopopiatul Timișoara I.

AUGUST 2023**1 august 2023**

A primit pe domnul Gheorghe Cojocaru, din Tîrgu-Jiu;

A primit pe preotul paroh Ioan Cerbu, de la parohia „Adormirea Maicii Domnului”, din Lugoj;

A primit pe preotul pensionar Vasile Anișorac, din Timișoara;

A primit pe preotul Ciprian Boșca, protopopul Oficiului protopopesc Deta;

A primit pe domnul Olimpiu Bejan, director Smithfield România.

2 august 2023

A primit pe preotul Ionuț Mura, de la parohia Orțișoara, din protopopiatul Timișoara I.

3 august 2023

A primit pe domnul căpitan Cosmin Ciofu, comandantul comendurii Garnizoanei Timișoara;

A primit o delegație a Ministerului Apărării Naționale, condusă de doamna Violeta Nicolescu, director Departamentul de cooperare în domeniul Apărării.

6 august 2023

La invitația Înaltpreasfințitului Părinte Irineu, Mitropolitul Olteniei, a oficiat Sfânta Liturghie la mănăstirea „Lainici”, rostind cuvântul de învățătură.

7 august 2023

A prezidat o ședință de organizare ITO Timișoara 2023, privind desfășurarea prelegerilor evenimentului.

9 august 2023

A primit pe preotul conf. univ. dr. Constantin Jinga, de la Facultatea de Teologie din Timișoara.

10 august 2023

A primit pe doamna notar public Claiți Ana, din Timișoara;

A vizitat șantierul de la imobilul din B-dul C. D. Loga nr. 3, sediul de coordonare a evenimentului Întâlnirea Tinerilor Ortodocși de Pretutindeni – Timișoara 2023.

11 august 2023

A primit pe preotul paroh Valer Cioica, de la parohia Periam, din protopopiatul Sânnicolau Mare;

În după-amiaza zilei a săvârșit Taina Sfântului Maslu la parohia Fibiș, din protopopiatul Timișoara II, rostind cuvântul de învățătură;

La orele serii a vizitat Centrul cultural al parohiei Murani, din protopopiatul Timișoara II.

13 august 2023

A oficiat Sfânta Liturghie la parohia Timișoara Calea Aradului, protopopiatul Timișoara I, rostind cuvântul de învățătură.

14 august 2023

A oficiat slujba Vecerniei cu Litie, urmată de slujba Prohodului Maicii Domnului, la catedrala mitropolitană, rostind cuvântul de învățătură.

15 august 2023

A oficiat Sfânta Liturghie la mănăstirea cu hramul „Adormirea Maicii Domnului”, Fârdea, din protopopiatul Făget, rostind cuvântul de învățătură.

16 august 2023

A prezidat ședința de lucru a Permanenței Consiliului Eparhial.

17 august 2023

A vizitat șantierul de la Centrul Medical, al Arhiepiscopiei Timișoarei, de pe strada Calea Martirilor, colț cu strada Arieș din Timișoara;

A vizitat șantierul noului Centru de Tineret al Arhiepiscopiei Timișoarei, din strada Mihai Eminescu nr. 6.

18 august 2023

A prezidat o ședință administrativă de lucru, cu participarea preoților: preotul paroh Dănuț Liuba, de la parohia Sacoșu Turcesc, din protopopiatul Timișoara II; preotul paroh Timotei Sbera, de la parohia Timișoara Ronaț, din protopopiatul Timișoara I; preotul paroh Orlando Văran, de la protopopiatul Timișoara I; preotul paroh Cosmin Panțuru de la parohia Timișoara Sfântul Ilie Fabric, din protopopiatul Timișoara II; preotul paroh Florentin Jura, de la parohia Timișoara Calea Martirilor, din protopopiatul Timișoara II; preotul Ioan Vasiescu, de la parohia Timișoara Dacia, din protopopiatul Timișoara I, preotul paroh Florin Maxim, de la parohia Icloda, din protopopiatul Timișoara II.

20 august 2023

A săvârșit Sfânta Liturghie la Schitul „Buna Vestire”, de la Sânanndrei Colonie, din protopopiatul Timișoara II, rostind cuvântul de învățătură.

21 august 2023

A vizitat șantierul de la imobilul din B-dul C. D. Loga nr. 3, sediul de coordonare a evenimentului Întâlnirea Tinerilor Ortodocși de Pretutindeni – Timișoara 2023.

A vizitat șantierul noului Centru de Tineret al Arhiepiscopiei Timișoarei, din strada Mihai Eminescu nr. 6.

27 august 2023

A săvârșit Sfânta Liturghie la catedrala mitropolitană, rostind cuvântul de învățătură.

29 august 2023

A săvârșit Sfânta Liturghie la mănăstirea „Șag-Timișeni”, cu prilejul hramului, rostind cuvântul de învățătură.

*A consemnat preotul Marius Sfercoci,
inspector eparhial*